

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

HANDELINGEN

7-8-9-10-11-12-13-14-15-16

VERGADERINGEN VAN DECEMBER 1994

ACTUELE VRAGEN

ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 1995

DECREET ADMINISTRATIEF TOEZICHT GEMEENTEN

DECREET BETREFFENDE HET ONDERWIJS VI

DECREET HOUDENDE BEKRACHTIGING DEFINITIEVE AANWIJZING
BESCHERMDE DUNGBIEDEN

DECREET HOUDENDE GOEDKEURING TOETREDING OOSTENRIJK, FINLAND
EN ZWEDEN TOT DE EUROPESE UNIE

DECREET HOUDENDE GOEDKEURING WERELDHANDELSORGANISATIE
EN GATT-AKKOORDEN

DECREET VASTSTELLING VAN HET WAPEN EN DE VLAG VAN DE PROVINCIES
EN GEMEENTEN

DECREET REGELING EN SUBSIDIERING LANDELIJK GEORGANISEERD
JEUGDWERK

MIDDELENBEGROTING 1995

PROGRAMMADECREET 1995

VERKLARING VAN DE VOORZITTER

WERKINGSBEGROTING VAN DE RAAD

Inhoud

Nr. 7 Maandag 12 december 1994 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 179

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 179

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 179

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 180

Moties
Indiening, blz. 180

Verslagen
Indiening, blz. 180

Tekst aangenomen door de commissies
Indiening, blz. 182

Verzoekschriften
Indiening en verwijzing, blz. 182

Beraadslaging van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 182

Besluiten van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 182

Ministerieel besluit
Indiening en verwijzing, blz. 183

Opmerking van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 183

Beslissing van de Geschillenraad
Indiening en verwijzing, blz. 183

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 184

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 184

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 184

Motie van orde
Voorstel tot aanvulling van de agenda,
blz. 184

Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies en gemeenten
– 603 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 3
Algemene bespreking, blz. 184
Artikelsgewijze bespreking, blz. 184

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 januari 1975 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk
– 604 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 185
Artikelsgewijze bespreking, blz. 185

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten
– 607 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 186
Artikelsgewijze bespreking, blz. 186

Regeling van de werkzaamheden, blz. 186

Bijlage
Vraag om uitleg van de heer H. Suykerbuyk tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden over bouwvergunningen afgeleverd voor kleinhandelzaken in industriegebieden, blz. 188

Vraag om uitleg van de heer J. De Meyer tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden in verband met de tergend trage vorderingen van de ombouw van de N 49 tot autosnelweg, blz. 191

Vraag om uitleg van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de problemen inzake mobiliteit, verkeersveiligheid en geluidshinder van de Welriekende Dreef en de oostelijke ring rond Brussel, blz. 193

Vraag om uitleg van mevrouw V. Dua tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, betreffende de afwerking van de Ring om Gent, blz. 198

Vraag om uitleg van de heer J. Ansoms tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het beleid inzake de aanleg van rotondes, blz. 200

Vraag om uitleg van mevrouw M. De Meyer tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het rotondekruispunt N 16-Hoogkamerstraat en bewegwijzering naar ITS-industriezones, blz. 202

Vraag om uitleg van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het opstarten van vormingscursussen Buitenschoolse Kinderopvang, blz. 204

Nr. 8 Maandag 12 december 1994 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 207

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de middeledenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO,

Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 – 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking, blz. 207

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling en voorstel met betrekking tot de agenda, blz. 208

Spreker : minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 208

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, W. De Vlieghe, E. Van Rompuy, L. Hancké, minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door

de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 – 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting), Algemene toelichting, blz. 212
Spreker : de heer M. Didden, verslaggever

Financien en begroting, blz. 217

Sprekers : de heren A. Denys, L. Hancké, E. Van Rompuy, J. Timmermans, F. Dewinter, C. Lisabeth, J. Geysels, H. Schiltz, W. De Vlieghe, P. Van Grembergen, G. Annemans, P. Dewael, W. Verreycken en minister W. Demeester-De Meyer

Brussel, blz. 249

Sprekers : de heren M. Seghers, V. Anciaux, E. Van Rompuy, mevrouw S. Creyf, de heren J. Van Hauthem, F. Dieleens, A. De Boeck en minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 269

Nr. 9 Dinsdag 13 december 1994 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 271

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995

– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen; Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995 – 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken, blz. 271

Sprekers : de heren L. Pierco, M. Van der Poorten, A. Denys, E. Van Rompuy, J. Van Hauthem, G. Vermassen, J. Tavernier, E. Van Vae-

renbergh, mevrouw A. De Maght-Aelbrecht, de heren R. Vanlerbergh, J. Valkeniers, minister T. Kelchtermans en minister L. Van den Bosche .

Regeling van de werkzaamheden, blz. 296

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer H. Olaerts aan de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om de leescultuur te bevorderen, blz. 298

Nr. 10 Dinsdag 13 december 1994 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 301

Regeling van de werkzaamheden, blz. 301

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Econo-

mie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu “en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting, Ruimtelijke ordening en Landinrichting, blz. 301
Sprekers : de heren J. Devolder, P. Breyne, F. Van den Eynde, J. Timmermans, L. Steenwegen, J. Caudron, V. Vautmans, J. Van Eetvelt, J. De Mol, J. De Seranno, M. Van der Poorten, minister N. De Batselier, minister T. Kelchtermans, minister-president L. Van den Brande en minister J. Sauwens

Media, blz. 327

Sprekers : de heren D. Van Mechele, W. Seeuws, P. Dewael, S. De Clerck, mevrouw M. Dillen, de heren D. Van der Maelen, H. Van Dienderen, H. Olaerts en minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 344

Nr. 11 Woensdag 14 december 1994 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 345

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) -Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) -Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlandse en Europese Aangelegenheden, blz. 345

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, L. Van Nieuwenhuysen, L. Steenwe-

gen, D. Van der Maelen, P. Van Grembergen, L. Dierickx, J. Geysels, G. Versnick, J. Ulburghs, K. Van Overmeire, E. Van Rompuy, F. Van den Eynde, H. Candries, minister J. Sauwens en minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 369

Nr. 12 Woensdag 14 december 1994
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 371

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering,

Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie! Energie, Landbouw en Werkgelegenheid, blz. 371

Sprekers : de heren F. Vergote, A. Denys, L. Barbé, E. Van Rompuy, P. Deprez, F. Wymeersch, J. Sleenckx, A. De Boeck, H. Olaerts, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren L. Hancké, E. Schuermans, J. Ulburghs, F. Dielens, F. Vermeiren, minister L. Detiège en minister-president L. Van den Brande

Openbare Werken en Vervoer, blz. 395
Sprekers : de heren V. Vautmans, J. Ansoms, W. Verreycken, J. De Mol, H. Van Dienderen, R. Van Hooland, mevrouw V. Dua, de heer J. De Serano, minister T. Kelchtermans en minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 420

Nr. 13 Donderdag 15 december 1994
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 421

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4

– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Leefmilieu en Natuurbehoud, blz. 421
Sprekers : de heren M. Verwilghen, A. Denys, H. Brouns, mevrouw V. Dua, de heren F. Wymeersch, E. Van Rompuy, X. Buisseret, J. Timmermans, L. Barbé, J. Van Looy, J. Geysels, M. Maertens, M. Capoen, G. Annemans, P. Van Grembergen, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 445

Nr. 14 Donderdag 15 december 1994
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 447

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de middeledenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 616 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 624 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 627 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de

Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
– 628 (1994-1995) – Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
– 629 (1994-1995) – Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 14
Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur, blz. 447
Sprekers : de heren D. Ramoudt, M. Van Peel, P. Van Grembergen, F. De Man, W. Seeuws, L. Dierickx, H. Lauwers, D. Van Mechelen, F. Cauwenberghs, J. Geysels, F. Van den Eynde, J. Caudron, M. Maertens, P. Dewael, minister H. Weckx

Welzijn en Gezondheid, blz. 472
Sprekers : de heer J. Valkeniers, mevrouw T. Merckx-Van Goeij, de heren F. Van den Eynde, mevrouw L. Maximus, de heren M. Maertens, G. Bossuyt, E. Van Vaerenbergh, B. Vandendriessche, mevrouw A. Gijsbrechts-Horckmans, minister L. Dettiège en minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. 497

Nr. 15 Vrijdag 16 december 1994
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 499

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 499

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 499
Intrekking, blz. 499

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 499

Moties
Indiening, blz. 499
Intrekking, blz. 500

Verslag
Indiening, blz. 500

Kennisgeving van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 500

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 500

Regeling van de werkzaamheden, blz. 500

Spreker : de heer J. Tavernier

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs VI

– 600 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 7
Algemene bespreking, blz. 500
Sprekers : de heer P. Hostekint, verslaggever, de heren J. Eeman, L. Martens, mevrouw A. Leysen, de heren G. Annemans, J. Tavernier, C. Moors, L. Appeltans, minister L. Van den Bossche

Motie van orde

Voorstel tot verdeling, blz. 512
Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw J. Leduc, de heren E. Van Rompuy en P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs VI

– 600 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 7
Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 514
Sprekers : de heren R. Swinnen, C. Moors, mevrouw J. Leduc, de heren R. Deswaene, J. Eeman, L. Appeltans, G. Annemans, J. Tavernier, L. Martens en minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 528
Sprekers : de heren R. Deswaene, J. Tavernier, J. Eeman, mevrouw J. Leduc, de heren R. Swinnen, A. Denys, G. Annemans en minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 563

Nr. 16 Vrijdag 16 december 1994
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 565

Samenstelling van commissies en werkgroepen, blz. 566

Actuele vragen (Regl. art. 77)
Actuele vraag van de heer J. Vandeuren tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de hergroepering van de resterende Limburgse reconversiemiddelen, blz. 566

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse rege-

ring, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verzoening in de deelstaat Vlaanderen en in de federale staat België, blz. 567

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verwerking van potvis in veevoeder, blz. 568

Actuele vraag van de heer J. Van Hauthem tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening 'en Binnenlandse Aangelegenheden, over de mogelijke voordracht van de heer Hapart als burgemeester van Voeren, blz. 569

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het gebruik van de middelen van het Fonds voor Scheepsbouw voor de Wase reconversie, blz. 569

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
— 19 (1994-1995) — Nrs. 1 tot 3
— 20 (1994-1995) — Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
— 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
— 13-A (1993-1994) - Nr. 1 (Toelichtingen)
— 14 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 4
— 17 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
— 12 (1993-1994) -Nr. 1 (Advies SERV)
— 13-A (1993-1994) — Nr. 1 (Toelichtingen)
— 15 (1993-1994) — Nrs. 1 (+ Bijlagen 1 tot XXV) tot 9
— 16 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
— 17 (1993-1994) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Beleidsbrief Leefmilieu, natuurbehoud, landinrichting en watervoorziening, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
— 616 (1994-1995) — Nr. 1

Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen, Beleidsbrief voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
— 624 (1994-1995) — Nr. 1

Beleidsnota Huisvesting, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
— 627 (1994-1995) — Nr. 1

Beleidsbrief Inrichting van het landelijk gebied, ingediend door de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting
— 628 (1994-1995) — Nr. 1

Beleidsbrief Investeren in de toekomst, Het economisch beleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1995, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
— 629 (1994-1995) — Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
— 605 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 15
Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, blz. 570

Sprekers : mevrouw J. Leduc, de heren R. Swinnen, de heer G. Annemans, L. Appeltans, P. Van Grembergen, L. Martens, E. Van Rompuy, J. Van Hauthem, H. Schiltz, J. Tavernier, mevrouw A. Leysen, minister-president L. Van den Brande en minister L. Van den Bossche

Voorstel van decreet van de heren R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurgebied
— 632 (1994-1995) — Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heer D. Ramoudt c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
— 543 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
— 636 (1994-1995) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 600

Sprekers : de heer H. Brouns, verslaggever, de heer R. Landuyt, verslaggever, de heer D. Ramoudt, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, mevrouw V. Dua, de heren J. Devolder, M. Capoen, L. Bril, M. Verwilghen, R. Van Rompaey, J. De Serrano, H. Coveliers

Motie van orde

Voorstel tot verwijzing naar de commissies, blz. 622

Sprekers : de heren A. Denys, R. Landuyt, J. De Serrano, mevrouw V. Dua, de heer M. Verwilghen

Voorstel van decreet van de heren R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurgebied
— 632 (1994-1995) — Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heer D. Ramoudt c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
— 543 (1993-1994) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
— 636 (1994-1995) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 624

Sprekers : de heren D. Ramoudt, J. Devolder, R. Van Rompaey en minister N. De Batselier
Artikelsgewijze bespreking, blz. 627

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de toetreding van het Koninkrijk Noorwegen, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland, en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie en van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen met de erbij horende Bijlagen 1, 11, 111, IV, V, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII en XIX, de Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 en de Gemeenschappelijke Verklaringen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9
— 644 (1994-1995) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 629

Sprekers : mevrouw R. Van Cleuvenbergen, verslaggever, de heren P. Van Gremberaen, L. Dierickx, H. Suykerbuyk, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 633

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten : Akkoord houdende oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, Slotakte, Bijlagen IA, IB, IC, 2, 3 en 4, Besluiten en Verklaringen, en Memorandum van Akkoord inzake de verbintenissen betreffende financiële diensten, ondertekend te Marrakech op 15 april 1994
— 646 (1994-1995) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 633

Sprekers : mevrouw R. Van Cleuvenbergen, verslaggever, de heren G. Geens, W. De Vlieghere, D. Van der Maelen, K. Van Overmeire, P. Van Grembergen, mevrouw V. Dua, de heren W. Van Wambeke, L. Steenwegen, G. Versnick, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 653

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1 (Aangepaste administratieve begroting)
Artikelsgewijze bespreking, blz. 653

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 654

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 655
Spreker : de heer W. De Vlieghere

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 15
Artikelsgewijze bespreking, blz. 688

Werkingsbegroting van de Raad
Beraadslaging en stemming, blz. 700
Spreker : de heer C. Moors, verslaggever

Motie van orde
Voorstel tot verdaging van een agenda-punt, blz. 700
Spreker : de heer M. Olivier

Verklaring van de voorzitter, blz. 700

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs VI
– 600 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 7
Aangehouden stemmings, blz. 702
Sprekers : de heren G. Versnick, J. Devolder, F. Vergote
Hoofdelijke stemming, blz. 716

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994
– 19 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3
– 20 (1994-1995) – Nr. 1 (Aangepaste administratieve begroting)
Hoofdelijke stemming, blz. 717

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 719

Ontwerp van decreet houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 14 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)
Hoofdelijke stemming, blz. 720

Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995
– 12 (1993-1994) – Nr. 1 (Advies SERV)
– 13-A (1993-1994) – Nr. 1 (Toelichtingen)
– 15 (1993-1994) – Nrs. 1 (+ Bijlagen I tot XXV) tot 9
– 16 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 4 (Administratieve begroting)
– 17 (1993-1994) – Nr. 1 (Verslag Rekenhof)
Aangehouden stemmings, blz. 721
Hoofdelijke stemming, blz. 726

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 72X

Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1995
– 605 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 15
Aangehouden stemmings, blz. 729
Hoofdelijke stemming, blz. 730

Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies en gemeenten
– 603 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 731
Spreker : de heer F. Dewinter

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 januari 1975 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugd-werk
– 604 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 733

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten
– 607 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 734

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de toetreding van het Koninkrijk Noorwegen, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland, en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie en van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen met de erbij horende Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV,

XV, XVI, XVII, XVIII en XIX, de Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 en de Gemeenschappelijke Verklaringen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9
– 644 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 735

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten : Akkoord houdende oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, Slotakte, Bijlagen IA, IB, IC, 2, 3 en 4, Besluiten en Verklaringen, en Memorandum van Akkoord inzake de verbintenissen betreffende financiële diensten, ondertekend te Marrakech op 15 april 1994
– 646 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 736
Spreker : mevrouw M. De Meyer

Voorstel van decreet van de heren R. Landuyt en M. Capoen houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurgebied
– 632 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heer D. Ramoudt c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
– 543 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van mevrouw M. Tyberghien-Vandebussche c.s. houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
– 636 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2
Aangehouden stemmings, blz. 738
Hoofdelijke stemming, blz. 739
Spreker : de heer M. Maertens

Met redenen omklede motie van mevrouw S. Crevf tot besluit van de op 29 november 1994 door mevrouw S. Crevf in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het archiefwezen
– 638 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 741

Met redenen omklede motie van de heren E. Van Vaerenbergh, P. Van Grembergen en H. Olaerts c.s. tot besluit van de **Op** 29 november 1994 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de kansen ter afwerking van de verdere staatsvorming na de Sint-Michielsakkoorden en de initiatieven van de Vlaamse regering in dit verband
– 639 (1994-1995) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 742

Met redenen omklede motie van de heren E. Van Vaerenbergh, P. Van Grembergen en H. Olaerts tot besluit van de op 29 november 1994 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO; Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de noodzaak van een samenhangend Vlaams beleid voor Brussel en Vlaams-Brabant – 640 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 743

Spreker : de heer F. Dielens

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 30 november 1994 door de heer H. Van Dienderen gehouden actuele interpellatie

tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over het vrachtwagenvignet en de NMBS – 643 (1994-1995) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 745

Motie van de heer H. Coveliers c.s. betreffende de uitoefening van het recht van onderzoek over het ontstaan, de omvang en de resultaten van de contacten tussen de Vlaamse regering en de Begeermann Groep

– 648 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 746

Sprekers : de heren H. Coveliers, J. Ulburghs, mevrouw M. De Meyer

Eindejaarswensen, blz. 750

Sprekers : de heer P. Van Grembergen en minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 750

Bijlagen

Bijlage I : Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 (Tabel), blz. 753

Bijlage II : Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 (Tabel), blz. 781

9e vergadering

Dinsdag 13 december 1994
Morgenvergadering

**VOORZITTER : de heer E. Balde-
wijns**

*- De notulen van de jongste vergade-
ring worden ter tafel gelegd.*

*- De vergadering wordt geopend om
9.31 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de
vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDE- RING

G. Cardoen, L. Goutry, H. Lau-
wers, C. Moyaerts : gezondheidsre-
denen ;

A. Boesmans : buitenslands ;

E. Beysen, F. Vandenbroucke :
ambtsverplichtingen.

**ONTWERP VAN DECREET hou-
dende tweede aanpassing van de al-
gemene uitgavenbegroting van de
Vlaamse Gemeenschap voor het be-
grotingsjaar 1994**
- 19 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
- 20 (1994-1995) - Nr. 1 (Aange-
paste administratieve begroting)

**ONTWERP VAN DECREET hou-
dende de middelenbegroting van de
Vlaamse Gemeenschap voor het be-
grotingsjaar 1995**

- 12 (1993-1994) - Nr. 1 (Advies
SERV)

- 13-A (1993-1994) - Nr. 1 (Toe-
lichtingen)

- 14 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4

- 17 (1993-1994) - Nr. 1 (Verslag
Rekenhof)

**ONTWERP VAN DECREET hou-
dende de algemene uitgavenbegro-
ting van de Maamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1995**

- 12 (1993-1994) - Nr. 1 (Advies
SERV)

- 13-A (1993-1994) - Nr. 1 (Toe-
lichtingen)

- 15 (1993-1994) - Nrs. 1 (+ Bijla-
gen I tot XXV) tot 9

- 16 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 4 (Ad-
ministratieve begroting)

- 17 (1993-1994) - Nr. 1 (Verslag
Rekenhof)

**BELEIDSBRIEF Leefmilieu, na-
tuurbehoud, landinrichting en wa-
tervoorziening, ingediend door de
heer N. De Batselier, minister vice-
president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en
Huisvesting**

- 616 (1994-1995) - Nr. 1

**BELEIDSBRIEF Het wetenschaps-
beleid in Vlaanderen, Beleidsbrief
voor 1995, ingediend door de heer
L. Van den Brande, minister-presi-
dent van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie,
KMO, Wetenschapsbeleid, Energie
en Externe Betrekkingen**
- 624 (1994-1995) - Nr. 1

**BELEIDSNOTA Huisvesting, inge-
diend door de heer N. De Batselier,**

**minister vice-president van de
Maamse regering, Vlaamse minister
van Leefmilieu en Huisvesting**
- 627 (1994-1995) - Nr. 1

**BELEIDSBRIEF Inrichting van het
landelijk gebied, ingediend door de
heer N. De Batselier, minister vice-
president van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Leefmilieu en
Huisvesting**

- 628 (1994-1995) - Nr. 1

**BELEIDSBRIEF Investeren in de
toekomst, Het economisch beleid in
Vlaanderen, Beleidsprioriteiten
voor 1995, ingediend door de heer
L. Van den Brande, minister-presi-
dent van de Vlaamse regering,
Vlaamse minister van Economie,
KMO, Wetenschapsbeleid, Energie
en Externe Betrekkingen**
- 629 (1994-1995) - Nr. 1

**ONTWERP VAN DECREET hou-
dende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 1995**

- 605 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 14

Algemene bespreking (Voortzet-
ting)

De voorzitter : Aan de orde is de
voortzetting van het begrotingsde-
bat.

BINNENLANDSE AANGELE- GENHEDEN EN AMBTENA- RENZAKEN

De voorzitter : Wij behandelen nu
de materies waarvoor ministers
Kelchtermans en Van den Bossche
bevoegd zijn, met name Binnenland-

Voorzitter

se Aangelegenheden en Ambtenarenzaken.

De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijn uiteenzetting handelt vooral over ambtenarenzaken. Ik zal waarschijnlijk veel herhalen van wat ik vorig jaar al heb gezegd.

Ik zal beginnen met te zeggen dat de VLD principieel akkoord gaat met de doelstellingen die in de beleidsnota van de minister voor Ambtenarenzaken werden geformuleerd. Alleen hebben wij sinds het in voege treden van het nieuwe ambtenarenstatuut en de ontwikkeling ervan toch heel wat vragen. Ik zal mij echter beperken tot de bijzonderste.

Sinds 1993 loopt het HOOP-project dat een doorlichting maakt van de doelstellingen, de gewenste structuur, de nodige personeelsbezetting en informatisering binnen het ministerie.

Uit deze studie is een organisatieplan voortgekomen met nog slechts drie niveaus, namelijk het departement, de administratie en de afdeling wat uiteraard een vereenvoudiging betekent van de hiërarchie.

Dit laatste vervangt de vroegere besturen en diensten en is in de hiërarchie van deze diensten van groot belang. Ze werden bovendien in aantal zeer beperkt. Van de zowat 400 diensten blijven er 133 over. Deze nieuwe afdelingen zullen worden geleid door ambtenaren van rang A2, de vroegere graden van directeur en bestuursdirecteur. Met het oog op de aanstelling van deze afdelingshoofden is een assessment-sessie gehouden, waarvoor de hulp werd ingeroepen van een buitenlandse instelling, met name de Nederlandse Rijkspsychologische dienst. Wat stellen we nu vast ?

In een eerste fase werden de meeste ingenieurs gebuisd en scoorden de directeurs met een sociaal gericht di-

ploma goed. Bij een herkansing slaagden nu ook de ingenieurs. Wegens de juridische onzekerheid over de statutaire gevolgen en de twijfels over de bruikbaarheid van de gebruikte methode als selectiecriterium, worden de resultaten van de assessment niet in aanmerking genomen. Het ministerie oordeelt inderdaad dat het assessment niet doorslaggevend was en dat de beoordeling door de leidinggevende ambtenaren dit wel is. Dit houdt dus in dat ook personeelsleden die ofwel niet hebben deelgenomen aan of niet geslaagd zijn in het assessment, toch kunnen worden aangesteld tot afdelingshoofd.

Mijnheer de minister, is deze zienswijze juist ? Waarom heeft men deze assessment-sessie, waarvan ik de prijs graag zou kennen, dan gehouden en hoe kan zulke werkwijze uiteindelijk worden verantwoord ? Bovendien verklaarde de minister in een interview met Talent, een bijlage bij het weekblad Knack van 16 november, in verband met de nieuwe politieke cultuur – zeg maar de depolitisering van het openbaar ambt – het volgende : De toetssteen wordt de aanduiding van de 133 afdelingshoofden voorzien voor januari 1995. Hier kunnen wij ons geen stomiteiten veroorloven. Einde citaat.

De minister vraagt zich terecht af wat nu de overheidstaken moeten zijn en stelt dat de overheid zich alleen met kerntaken moet bezighouden. De VLD is het daarmee eens. Een antwoord vinden op de vraag wat de overheid nu wel en niet moet doen, is niet eenvoudig. In feite moet worden vertrokken vanuit de traditionele taken van de overheid, beter nog van een zero base. Het probleem is dat de traditionele taken exclusieve federale taken zijn zoals veiligheid, rechtsbedeling, fiscale en sociale aangelegenheden, enzovoort. De Vlaamse Gemeenschap levert vooral diensten. In de discussie over de taken van de Vlaamse overheid moet ook aandacht worden be-

steed aan aspecten zoals de decentralisering van opdrachten en bevoegdheden naar de gemeenten en aan de rol die het zogenaamde maatschappelijk middenveld speelt bij het uitvoeren van overheidsopdrachten. Daarmee samenhangend was er de discussie van de privatisering, of noem het uitbesteding, van momenteel bestaande functionele opdrachten, maar ook van aspecten die te maken hebben met de eigen werking van de Vlaamse overheidsdiensten zoals onder andere het beheer en de schoonmaak van de gebouwen, de exploitatie van personeelsrestaurants, vervoerdiensten, telefonie. Het moet gezegd dat de minister deze discussie heeft aangezwengeld in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken. Hij heeft ook een eerste initiatief genomen in verband met het onderhoud van de gebouwen. De politiek die in het algemeen wordt gevolgd, strookt niet met een modern overheidsmanagement. In feite komt het erop neer dat men om gezegd sociale redenen of onder syndicale druk een overheidsdienst in stand houdt waarvan men pertinent weet dat hij niet efficiënt werkt. Zei de minister niet zelf in de commissie dat het huidig contingent zieken zodanig groot is dat de huidige schoonmaakdiensten ter zake allicht wereldrecordhouder zijn ? Deze formule kost de belastingbetaler onnodig veel geld en is discriminerend tegenover de werknemers uit de privé-sector die wellicht met een minder gunstig statuut beter werk afleveren. De VLD hoopt dan ook dat de minister verdergaat in het uitbesteden van niet-kerntaken, maar dan op een andere manier dan met de schoonmaakdiensten is gebeurd.

De beleidsnota van de minister voorziet ook in het invoeren van het mandaatsysteem voor topfuncties. Tot nog toe bestaat dit niet. Nochtans is de VLD ervan overtuigd dat het mandaatsysteem een uitstekende waarborg is om de duurzaamheid van het veranderingsproces te waarborgen en om de kennisoverdracht

Pierco

te stimuleren. Zei de minister niet zelf dat het college van secretarissen-generaal zal moeten worden bijgestuurd, dat de huidige agenda het falen van dit college illustreert, dat de secretarissen-generaal zich bezighouden met zaken die niet beleidsrelevant zijn, enzovoort ? Meer dan voldoende argumenten en redenen om werk te maken van het mandaatsysteem.

Tot slot wil ik het nog hebben over de veelbesproken werktijdverkorting in de openbare diensten. Ik weet dat de minister zich in dit verband heel wat voorzichtiger heeft uitgelaten dan zijn federaal ex-collega minister van Binnenlandse Zaken, intussen SP-voorzitter. De VLD is wel gewonnen voor een arbeidsherverdeling op vrijwillige basis, een systeem dat op het ogenblik al bestaat als deeltijds presteren, verlof zonder wedde, loopbaanonderbreking, enzovoort. In zo'n systeem kiest de werknemer voor het werktempo dat het best overeenstemt met zijn sociaal en vooral familiaal leven waarbij hij bereid is daarvoor een bepaalde prijs te betalen.

Het is trouwens bewezen dat deze werknemers vaak beter presteren omdat er een zekere psychologische werkdruk wegvalt. Men moet wel toegeven dat deze systemen soms organisatorische problemen scheppen en de diensten min of meer kunnen ontwrichten.

De VLD is ervan overtuigd dat werktijdverkorting geen nieuwe banen oplevert, zeker niet in de administratie, waar reeds voldoende ambtenaren aanwezig zijn. Dit zou bovendien in strijd zijn met het algemeen aanvaard principe van minder, maar beter betaalde ambtenaren.

Wij zijn van oordeel dat werkgelegenheid moet worden gecreëerd in de particuliere sector, zowel in de produktieve, creatieve als in de non-profit sector.

Zelfs al mochten de ambtenaren bereid zijn minder te presteren met loonverlies, wat niet zo zeker is, betekent dit voor de overheid nog altijd een meerkost omdat aan iedere ambtenaar een vaste kost is verbonden.

Mijnheer de minister, tot slot zal ik het nog even hebben over de nieuwe provincie Vlaams-Brabant. Het herschikken en verdelen van de personeelsleden binnen de vroegere provincie Brabant – althans vanaf 31 december van dit jaar – liep helemaal niet van een leien dakje, onder andere omwille van het grote aantal betrokken partijen. Toch had ik graag geweten welke uw concrete plannen zijn betreffende het personeel van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, inzake de affectatie binnen de nieuwe provincie Vlaams-Brabant .

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer M. Van der Poorten (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal mijn betoog aanvangen met het luik binnenlandse aangelegenheden en in dat verband waardeert mijn fractie het ten zeerste dat de decretaal vastgestelde parameters voor de dotaties van de verschillende fondsen correct worden nageleefd.

Van bij het aantreden van deze regering drong onze fractie aan op een verhoging van de middelen van deze fondsen. Her en der doet immers het gerucht de ronde dat het niet langer haalbaar zal zijn de stijging van deze financieringsmechanismen ongemoeid te laten. Gelukkig bleef het tot op heden bij geruchten.

Onze fractie zal de naleving van de decretaal vastgestelde stijgingsmechanismen van de fondsen blijven verdedigen en zelfs opeisen, omdat het van het grootste belang is dat de gemeenten en de provincies over voldoende en normaal aangroeiende financiële middelen beschikken om het steeds toenemend aantal taken op een efficiënte wijze – kwaliteits-

vol en klantvriendelijk – te vervullen.

Voor deze veelheid van taken waarmee de gedecentraliseerde besturen de voorbije jaren steeds meer worden geconfronteerd, lijkt de aangroei van de middelen uit het Gemeentefonds, het Provinciefonds en het Investeringsfonds ons onontbeerlijk.

Naast de financiering via deze klassieke fondsen genieten een beperkt aantal steden en gemeenten tevens van een tussenkomst uit andere bronnen, zoals bijvoorbeeld het VFIK. De betrokken gemeenten kunnen deze bijkomende middelen zonder twijfel goed gebruiken.

Onze woordvoerder beklemtoonde reeds tijdens de vorige begrotingsbespreking dat het geenszins de bedoeling kan zijn aan dergelijke financieringen een structureel karakter te verlenen. Dit creëert immers situaties waarbij steeds dezelfde gemeenten met een aantal voordelen worden begiftigd, terwijl andere, die vaak grotere inspanningen leveren om een orthodox budgettair beleid te voeren, in de kou blijven staan. Dit wekt uiteraard terecht wroeging bij die besturen. Wij zijn van oordeel dat elke gemeente, zonder uitzondering, best wat bijkomende middelen kan gebruiken. Trouwens, het steeds aanzwellend takenpakket dat hen wordt toebedeeld verhoogt de behoefte aan financiële middelen en in dat verband moet worden opgemerkt dat de hogere overheden die steeds meer taken doorschuiven, niet altijd even consequent de kostendekkende financiële middelen daartoe aanreiken. Voor heel wat besturen wordt het bijgevolg steeds moeilijker hun financiële situatie in evenwicht te houden.

Mijnheer de minister, ik vraag mij af of de methode om te werken met specifieke fondsen, waarbij de middelen slechts voor een beperkt aantal vooraf vastgelegde projecten kunnen worden aangewend, wel de beste is. Voor de geselecteerde ge-

Van der Poorten

meenten uiteraard wel, maar ware het niet aangewezen en billijker dergelijke middelen gewoon bij de globale financiering van de gemeenten te voegen, zodat deze autonoom kunnen beslissen aan welke prioriteit zij deze wensen te besteden. Waarom moet dit allemaal in aparte luiken worden opgedeeld? Het brengt bovendien bijkomende werklast en een vloed van procedures, uitvoeringsbesluiten en dergelijke met zich mee. Vandaar mijn vraag of het ogenblik niet is aangebroken om van deze schuifjespolitiek af te stappen en de betrokken lokale besturen zelf te laten beslissen hoe zij de extra-middelen wensen aan te wenden? Dit zou bovendien beantwoorden aan de bepalingen van het regeerakkoord, namelijk het tegenaan van de bureaucratisering en het vereenvoudigen van de administratieve procedures.

Samenhangend met de financiële toestand van de gemeenten zal ik even stilstaan bij de laattijdige doorstorting van de belastingopbrengsten aan de gemeenten. Het zou reeds om ettelijke miljarden frank gaan. Ik besef zeer goed, mijnheer de minister, dat deze aangelegenheid uw bevoegdheid te buiten gaat en het is geenszins mijn bedoeling u dienaangaande iets te verwijten. Maar de hogere overheid moet uiteindelijk eens begrijpen dat het voor de gemeenten frustrerend is te moeten bedelen voor wat hen rechtmatig toekomt. Een tijdige doorstorting is eveneens belangrijk omwille van de continuïteit en de voorspelbaarheid van de plaatselijke besturen en opdat de gemeenten minder problemen zouden hebben ingevolge hun kaskorten. Wij hopen dienaangaande in u een bondgenoot te vinden die samen met ons wil ijveren om deze situatie te doorbreken.

Ik kom tot een ander thema. Tegenwoordig nemen de gemeenten en provincies, voor het verrichten van bepaalde opdrachten, vrij gemakkelijk hun toevlucht tot de oprichting

van v.z.w.'s. Het gebruik van die techniek maakt een vlottere samenwerking met de privé-sector mogelijk. Er zijn daaraan een aantal voordelen maar ook nadelen verbonden. Deze praktijk geeft vaak aanleiding tot ondoorzichtigheid, onduidelijkheid in de bestuursuitoefening en ontegensprekelijk tot een democratisch deficit, wanneer bepaalde zaken aan de controle van de verkozen mandatarissen ontsnappen. Ik pleit dan ook voor een juridisch kader waarbij het gebruik van een privaatrechtelijk rechtspersoon wel een mogelijkheid kan blijven voor het vervullen van bepaalde opdrachten, waardoor snel op de maatschappelijke evoluties moet kunnen worden ingespeeld, maar waarbij tevens de controle van de lokale overheden op dergelijke samenwerkingsvormen wordt geregeld.

De jongste jaren worden de verschillende overheden ook geconfronteerd met een veelheid aan adviesraden en overlegorganen. Dat thema werd hier vorig jaar ook aangesneden door collega Cardoen. Hij heeft mij verzocht dit thema hier opnieuw te beklemtonen, gelet op zijn afwezigheid om gezondheidsredenen.

Men kan zich op dit ogenblik geen beleidsmaterie of -domein indenken, of er moet een of ander adviesorgaan worden opgericht of geraadpleegd. De lijst ervan groeit op elk bestuursniveau bestendig aan. Het is geenszins mijn bedoeling om hier de inspraakgedachte in vraag te stellen, maar toch vraag ik mij af of wij ons hierover niet eens moeten bezinnen.

In Nederland blijkt zich trouwens hetzelfde fenomeen voor te doen. Een maand geleden beklemtoonde vice-premier Dijkstal dat de besluitvorming bij onze noorderburen en ik citeer: De jongste 15 jaar zodanig verstrikt is geraakt in een oerwoud van advies- en overlegorganen. Einde citaat.

Het is ook mijn overtuiging dat de overheid niet verder kan of mag blijven aanzetten tot een inflatie van ad-

vies- en overlegorganen. Gaandeweg komt men immers tot een fenomeen waarbij meer en meer mensen, die niet altijd bereid zijn of bereid worden gevonden om zich verkiesbaar te stellen, wel een doorslaggevende rol willen vervullen bij de besluitvorming via een of andere adviesraad. Dat element op zich verwerp ik nog niet als zodanig, maar het fenomeen van het oeverloos spreken en vergaderen, houdt in dat opzicht niet zelden een vlucht van de persoonlijke verantwoordelijkheid in en een zich keurig inbedden in een besluitvormingsproces zonder er de verantwoordelijkheid voor te nemen of ervoor verantwoording te willen afleggen. De Nederlandse vice-premier omschreef dit zelfs als volgt en ik citeer: Macht is niet erg, ongecontroleerde macht wel. Hij vroeg zich ook af en ik citeer: Wat is de daadkracht? We sturen een concept voor ontwerp naar een adviesorgaan en de burger kan ondertussen maar wachten tot zijn probleem wordt opgelost. Einde citaat.

Ik meen dus dat wij terug moeten naar de primauteit van de politiek. Voor de verkozenen werkt het bijwijken zeer ontmoedigend te moeten vaststellen dat er meer aandacht wordt besteed aan en meer rekening wordt gehouden met de adviezen van een of andere raad, dan met hun uiteenzettingen in de gemeente- of provincieraad. Dat kan niet alleen aanleiding geven tot een beeldvorming waarbij het lijkt dat het niet de gekozenen zijn die effectief besturen, maar het kan tevens de basis vormen voor heel wat frustraties bij deze laatsten. Bij de adviesinwinning is de rol van het adviesorgaan zelfs bepalend voor het tempo van de besluitvorming. Voor het geloof van de bevolking in de politiek is deze evolutie mijns inziens nefast. Volgens mij dient het fundamenteel onderscheid te worden hersteld tussen overleg als het uitwisselen van ideeën en het zich veilig verschansen in de anonimiteit van groepsbesluiten. Omwille van de geloofwaardigheid van het politieke en bestuurlij-

Van der Poorten

ke bedrijf en omwille van de herwaardering van de gekozen raadsleden dient mijns inziens de rol van de adviesraden op een klare en duidelijke manier te worden gedefinieerd.

Ik kom tot een ander punt waarover heel wat te zeggen valt, met name de positie van het intermediaire niveau, in casu de provincies en de intercommunales. Momenteel blijkt er over de meeste partijen heen een consensus te zijn gegroeid over het feit dat er voor de provincies nog wel degelijk een belangrijke rol te vervullen blijft. De minister heeft tevens een hervorming van de intercommunales aangekondigd. Zij moeten ongetwijfeld democratischer en doorzichtiger worden. Ze moeten teruggebracht worden tot het doel waarvoor ze oorspronkelijk werden opgericht, namelijk die taken uit te voeren die een individuele gemeente niet aankan en waarvoor samenwerking met andere gemeenten wordt gezocht of gewenst is. Zij mogen in

CVP-Kamerlid Mark Van der Poorten pleitte bij de bespreking van de begroting Binnenlandse Aangelegenheden ervoor de politieke instellingen voorrang te geven boven de advies- en overlegorganen

geen geval uitgroeien tot structuren die een eigen leven gaan leiden en waarop uiteindelijk niemand nog vat heeft. Ik meen dat iedereen het over die grote lijnen kan eens zijn. Over de deelaspecten zullen de visies nog aan mekaar moeten worden getoetst, maar ik hoop dat wij binnen een relatief korte termijn, waarin het ontwerpdecreet betreffende de intercommunales zal worden voorgelegd, voldoende gelegenheid zullen hebben om de rol van het intermediaire niveau uitvoerig te bespreken.

Een ander thema dat ik even wil aansnijden betreft het vorig jaar gesloten sectorieel akkoord voor het personeel van de lokale en regionale besturen. De afsluiting van dit akkoord was ongetwijfeld een belangrijk moment. Het is een goede zaak voor de vele toegewijde personeelsleden van de gemeentebesturen dat de werking van hun diensten op een moderne leest kan worden geschoeid en dat zij daarbij van een financiële herwaardering kunnen genieten.

Het kwalitatieve aspect dat daaraan is gekoppeld acht ik persoonlijk essentieel en bijzonder belangrijk. Dat het aspect vorming een van de belangrijkste pijlers is van dit akkoord en dat de minister hiervoor ruime financiële middelen blijft uittrekken, is bijzonder waardevol, zowel voor de besturen als voor de ambtenaren. Voor beiden is het in vele gevallen een unieke kans om een andere weg in te slaan. De concrete toepassing van dit akkoord blijkt niet in alle gemeenten even vlot te verlopen. De druk vanwege het personeel en vanwege de werknemersorganisaties op de besturen om dit akkoord zo snel mogelijk in te voeren was en blijft vandaag heel groot.

In de onderhandelingen werd er vaak van uitgegaan dat de betrokken CAO vóór 1 januari 1995 moest worden toegepast zonet zou het personeel door de loonmatiging van het crisisplan tot 1997 de opslag aan zijn neus zien voorbijgaan. Gelukkig werd hier enige stoom afgelaten. De federale regering heeft immers in de

programmawet een bepaling opgenomen waarbij de gemeenten die na 1 januari de weddeschaalherziening met de erbij horende opslag toepassen, ontsnappen aan de loonblokkering. Dat geeft de betrokken besturen alvast de mogelijkheid om nog een en ander op een meer rustige en beredeneerde wijze te benaderen. Dit neemt volgens mij echter niet weg dat deze maatregel voor de gemeenten een ernstige financiële dobber beloofd te worden.

Mijns inziens is de vraag waar wij uiteindelijk met het personeel van de lokale besturen naartoe willen. Blijven wij in de toekomst vasthouden aan de vastheid van betrekking en zal men evolueren naar een personeelskader waarin hoofdzakelijk met contractuelen wordt gewerkt? De sterk veranderende omgeving waarbinnen we allen moeten leven en werken schept steeds nieuwe noden waarop steeds opnieuw een antwoord moet worden gegeven. Is het in dergelijke omstandigheden dan nog aangewezen om de personeelsorganisatie in vaste structuren te geven? Ik beken dat ik op deze vraag ook geen pasklaar antwoord heb, maar het is een probleem waarover ongetwijfeld nog lang en veel dient te worden nagedacht. Ik meen echter dat wij dit onderwerp niet langer uit de weg kunnen gaan.

In uw hoedanigheid van voogdijminister maar ook als minister van Openbare Werken wil ik graag ook even uw aandacht vragen voor een vorige week nog aangekaart probleem met betrekking tot de aanleg van gemeentelijke rioleringen, niet-tegenstaande dit onderwerp tot het bevoegdheidsdomein van minister De Batselier behoort. Volgens de Vlaamse Vereniging van Specialisten inzake Waterzuivering (Vlario), zal de aanleg van gemeentelijke rioleringsstelsels bij het huidige investeringsritme pas veel later klaar zijn dan de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur. Het heeft echter weinig zin de zuiveringsinfrastructuur verder uit te bouwen als

Van der Poorten

niet gelijktijdig en evenredig wordt geïnvesteerd in de uitbouw van de rioleringen. Gemeenten zouden dan ook moeten worden gestimuleerd om extra inspanningen te leveren voor de aanleg van hun rioleringsstelsels. Vlarlo beschrijft echter drie knelpunten. Ten eerste, er is een gebrek aan een uniforme basis ; ten tweede, er is een gebrek aan kennis en motivatie ; ten derde, er is natuurlijk gebrek aan geld. Dit laatste punt blijkt andermaal het grootste probleem te zijn. Zonder bijkomende financiering zullen de gemeenten onmogelijk in staat zijn om dit te bekostigen en om het ritme op te drijven. Bij rioleringswerken komen er bovendien voor de gemeente ook nog wegenskosten bovenop.

Mijnheer de minister, als voogd en toeverlaat van de gemeenten, dring ik er dan ook sterk op aan de gemeenten te willen ondersteunen. Sommigen zeggen met een mooie slogan dat investeren in milieu investeren is in de toekomst, en voegen er meteen aan toe dat het rioleringsbeleid principieel een gemeentelijke bevoegdheid is en dat de gemeenten dus hun rol moeten spelen. Andermaal weten wij echter als gemeenten hoever men staat. Als men van de gemeenten een verhoogd investeringsritme eist, zal men ze ook moeten ondersteunen of het zou wel eens bij slogans kunnen blijven.

Mijnheer de voorzitter, het tweede gedeelte van mijn uiteenzetting wil ik wijden aan het beleid inzake ambtenarenzaken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, collega Van der Poorten wenst ook te spreken over ambtenarenzaken. De heer Pierco heeft eveneens dit onderwerp behandeld, maar ik stel vast dat de minister van Ambtenarenzaken niet in de vergadering aanwezig is. Ik zou het dan ook op prijs stellen indien u de minister van Ambtenarenzaken zou

oproepen om de vergadering bij te wonen. Er zijn een aantal cruciale vragen inzake ambtenarenzaken. Ik meen dat de minister op dit ogenblik zeker moet aanwezig zijn.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega Van den Bossche heeft mij uitdrukkelijk gevraagd hem hier te vertegenwoordigen omdat hij momenteel onderhandelingen voert, die hij als cruciaal bestempelt, en hij bijgevolg is weehouden. Hij heeft mij gevraagd de belangrijkste vragen te noteren. Collega Van den Bossche zal straks op deze vragen antwoorden.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, het is een methode die ik zeker niet op prijs stel. Ik weet dat belangrijke onderhandelingen worden gevoerd maar dit neemt niet weg dat hij hier toch moest aanwezig zijn. Die onderhandelingen konden ook deze namiddag worden gehouden. Het is een methode van werken onze Vlaamse Raad onwaardig.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik waardeer het feit dat minister Kelchtermans bereid is om minister Van den Bossche te vervangen. Het is echter ook mijn overtuiging dat wanneer de begroting wordt besproken, de bevoegde minister in de Vlaamse Raad moet aanwezig zijn. Wij krijgen al zoveel kritiek van buitenuit. Het feit dat ministers zelfs al niet meer opdagen voor hun eigen begroting, zeker wanneer het gaat om ambtenarenzaken, vindt onze fractie onaanvaardbaar.

Mijnheer de voorzitter, ik laat het uiteraard aan u over hoe u deze zaak moet oplossen. Collega's die echter de inspanning doen om de zaak in te studeren en standpunten in te nemen, moeten door de minister worden aanhoord.

De voorzitter : Inderdaad. Ik heb de

minister reeds laten verwittigen en gevraagd zo spoedig mogelijk hier aanwezig te zijn.

De heer M. Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, ik stel voor te wachten op de komst van minister Van den Bossche om het tweede gedeelte van mijn uiteenzetting te behandelen. (*Instemming van de voorzitter*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in uw beleidsopties staat verschillende keren dat onder meer het Gemeentefonds, het Investeringsfonds geleid hebben tot een algemene sanering van de financiën van onze Vlaamse gemeenten. Men leest dit ook een paar keren in het verslag. Nochtans – alhoewel het juist is – moet men daarover niet meteen euforisch doen. Men heeft tegelijkertijd ook vastgesteld dat alhoewel de gemeentelijke financiën relatief gezond zijn, dit in het algemeen ook is gepaard gegaan met een stijging van de gemeentelijke belastingen. Dat is dan minder goed nieuws.

Naar aanleiding van deze begroting wil ik een paar vragen stellen. Een eerste vraag heeft betrekking op de algemene financiering van de provincie Vlaams-Brabant. Ik had graag vernomen in hoeverre de financiering die nu is bepaald via het financieringsfonds, overeenkomt met het Vlaamse aandeel in de financiering van de oude provincie Brabant en in hoeverre er al dan niet een verhoging is gebeurd.

Ik heb ook een paar vragen met betrekking tot de techniek van de bijzondere dotatie die, wat dit jaar betreft, iets minder dan 1 miljard frank bedraagt. De bedoeling van die bijzondere dotatie is een compensatie te geven aan die gemeenten die geen VFIK-gemeenten zijn. Ik zal het nu niet hebben over VFIK want dit is een ander debat. U kent trouwens onze mening daaromtrent.

Van Hauthem

Allereerst vraag ik mij af of gemeenten die niet in aanmerking komen om te worden gefinancierd via het VFIK-project, hoe dan ook een compensatie nodig hebben. Dit lijkt mij een beetje een wafelijzerpolitiek. In een aantal gemeenten rijzen problemen waarvoor men inderdaad via de VFIK-fondsen middelen vrijmaakt; andere gemeenten kennen die problemen niet maar krijgen dan toch een compensatie. Ik stel mij toch vragen bij die interne Vlaamse wafelijzerpolitiek.

Die bijzondere dotatie is ook beperkt in tijd, namelijk tot 1998. Mijn bijkomende vraag is of er wel toezicht is van uw ministerie op wat er in feite met die gelden gebeurt. De vraag of er al dan niet toezicht is, is niet onbelangrijk omdat blijkbaar bepaalde gemeenten die middelen van de bijzondere dotatie gebruiken om bijvoorbeeld sociale projecten op te zetten die veel verder lopen dan 1998 en waarbij dan de kans bestaat dat na 1998 plots een bron van inkomsten voor die gemeenten wegvalt, inkomsten die zij nodig hebben omwille van het financieren van projecten die zij gestart zijn in het kader van die bijzondere dotatie. Vandaar mijn vraag of er geen afspraken werden gemaakt met die gemeenten met betrekking tot het besteden van de gelden voortkomend uit de bijzondere dotatie.

Een andere vraag heeft betrekking op de financiering van de grote steden, met name Antwerpen, Gent en Oostende. Deze steden slokken al een groot gedeelte op van het Gemeentefonds. Bovendien is er nog 658 miljoen frank uitgetrokken om de pensioenlasten van die drie grote steden te dragen, waarvan het leeuwedeel opnieuw door Antwerpen wordt opgeslokt. Specifiek wat Antwerpen betreft, heeft de Vlaamse regering eigenlijk de schuldenlast gedeeltelijk op zich genomen ten belope van 1,5 miljard frank van 1993 tot 1997.

Wat de pensioenen betreft, neemt de Vlaamse regering de schuldenlast tot 1998 op zich. Voor de Antwerpse schuldenlast werd een regeling getroffen tot 1997. Beschikt de minister over garanties dat de grote steden na 1998 niet opnieuw bij de Vlaamse regering komen aankloppen met het verzoek een deel van de pensioenlasten over te nemen? Werd er in die zin een resultaatsverbintenis aangegaan? Oefent de minister toezicht uit op het ambtenarenbeleid in Antwerpen, Gent en Oostende, zodat kan worden vermeden dat het huidige beleid opnieuw tot financiële moeilijkheden leidt?

De heer Van der Poorten beweert dat er zich een consensus begint af te tekenen rond het feit dat de provincies moeten blijven bestaan. Het gaat dan ongetwijfeld over een consensus zonder het Vlaams Blok. Wij koesteren immers de grootste twijfels aangaande het verder bestaan van de provincies. Wij stellen ons vragen bij het nut van de huidige wijze van functioneren van de provincies. Indien deze toestand niet verandert, is het beter dat de provincies verdwijnen. Met uitzondering van Limburg stemmen de provinciegrenzen overigens niet meer overeen met de sociaal-economische realiteit.

Bovendien is er een grote afstand tussen het provinciaal niveau en de burger, die vrijwel niet meer in aanraking komt met het provinciebestuur. Vroeger bestonden er nog contacten tussen het provinciebestuur en de dienstplichtige, maar sedert de afschaffing van de dienstplicht is dit niet meer het geval.

Er bestaan regelmatige contacten tussen de burger en het gemeentehuis, maar ikzelf ben nog nooit in contact getreden met de administratieve diensten van de provincie. De bevoegdheden die thans op provinciaal vlak liggen, kunnen perfect door de gemeenten of door het gewest worden overgenomen.

Mijnheer de minister, ik heb nog enkele bedenkingen bij de zogenoemde gemeentelijke autonomie. Gemeentelijke autonomie is een begrip dat te pas en te onpas wordt gebruikt en dat soms ook wordt misbruikt. Zolang alles goed gaat, staan de gemeenten op hun autonomie en willen zij alle controle en betutteling van bovenaf zoveel mogelijk trachten te vermijden. Dit standpunt kan ik uiteraard begrijpen. Wanneer het echter mis loopt, zoeken de gemeenten steun bij de overheid.

In het kader van de gemeentelijke autonomie zijn de gemeenten vrij om adviesraden op te richten. Sommige adviesraden moeten per decreet worden opgericht. De jongste jaren worden wij geconfronteerd met een inflatie aan adviesraden, waarbij zich stilaan een soort van parallel besluitvormingscircuit aan het vormen is. Ik vraag mij af of het niet beter is om deze wildgroei in te dijken.

Wat de v.z.w.s betreft, is de situatie nog schrijnender omdat de techniek van het oprichten van gemeentelijke v.z.w.'s door de gemeentebesturen wordt gebruikt om een gedeelte van hun bevoegdheid af te staan. Ik betwist niet dat deze v.z.w.'s in vele gevallen goed werken en dat hun oprichting perfect te verantwoorden is. In andere gevallen ontstaat er echter een democratisch deficit omdat de gemeente uitsluitend de middelen ter beschikking stelt en de V.Z.W. verder haar taak naar eigen goeddunken laat vervullen. Er is eigenlijk geen democratische controle meer mogelijk. Bovendien maken gemeenteraadsleden vaak deel uit van een V.Z.W. Dergelijke praktijken konden ook op provinciaal vlak worden vastgesteld. Leden van de bestendige deputatie van de oude provincie Brabant waren lid van een V.Z.W. die verantwoordelijk was voor de promotie van Brabant en Brussel. De provincieraad kende jaarlijks een bedrag toe aan de V.Z.W. en oefende verder geen controle uit. De leden van de bestendige deputatie die tot

Van Hauthem

de raad van bestuur van deze V.Z.W. behoorden, konden aldus een forse zittingsvergoeding opstrijken.

Ik herhaal dat men moet opletten voor een inflatie aan v.z.w.'s die de democratische controle beperken. Uw omzendbrief van 1993 ter zake waarschuwt niet alleen voor het gevaar van een inflatie aan v.z.w.'s maar steunt ook de daadwerkelijke uitoefening van het beslissingsrecht van de gemeenteraad.

In 1994 heeft de federale minister van Arbeid en Tewerkstelling, mevrouw Smet het initiatief genomen op gemeentelijk vlak PWA's op te richten. De PWA's werken onder de vorm van een V.Z.W. waarop de gemeenten geen controle kunnen uitvoeren. De gemeenten kunnen beter zelf de beslissingen nemen. Omdat de sociale partners betrokken worden bij de PWA's en niet in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn, heeft men gekozen voor de V.Z.W. Ik stel een contradictie vast tussen uw omzendbrief en het beleid van de federale regering.

Werken met een V.Z.W. kadert in de gemeentelijke autonomie. Zonder alles van boven af te willen regelen, ben ik van mening dat de overheid een aantal krijtlijnen moet uittekenen zodat de wildgroei van de v.z.w.'s ongedaan wordt gemaakt.

Mijnheer de minister, in de bevoegde commissie hebt u gezegd in 1995 een regeling uit te werken inzake de intercommunales die, na de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord, onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest vallen. In welke regeling voorziet u ? Is het nodig dat de gemeenten autonoom kunnen beslissen voor alle mogelijke deelsectoren intercommunales op te richten ? Kan men niet een kaderdecreet uitwerken om de bevoegdheden van de intercommunales te bepalen ? Het kaderdecreet ter zake moet alleszins bepalen dat de intercommunales gedepolitiseerd moeten

worden. Inzake de intercommunales voor kabel distributie moet men zich afvragen of zij autonoom mogen bepalen welke zenders op de kabel worden toegelaten.

Collega Van Rompuy, bij de eerste berichten over VT4 bent u moedig ten strijde getrokken en hebt u onderstreept dat de Vlaamse Raad moet kunnen bepalen welke zenders op de kabel komen. Wij hebben echter vastgesteld dat de kabelmaatschappijen ter zake autonoom kunnen beslissen. Omdat het mediabeleid tot het cultuurbeleid behoort moet de Vlaamse Raad de knoop kunnen doorhakken.

Ik wens wat dieper in te gaan op de problematiek inzake de faciliteitengemeenten.

Vorig jaar heb ik gevraagd te onderzoeken of beslissingen inzake overdracht van financiële middelen naar gemeenten in de faciliteitengemeenten niet misbruikt worden om de verfransing verder door te voeren.

De sociale huisvestingsmaatschappij Domus Flandria die de OCMW's een grote vrijheid geeft bij het toekennen van de sociale woningen is daarvan een voorbeeld. Het OCMW van Linkebeek heeft beslist 70 procent van de woningen voor te behouden voor Franstaligen.

Het goedbedoelde Domus Flandria-initiatief wordt door bepaalde gemeenten als een verfransingsmachine opgevat. U dacht destijds zelf dat het misschien wel interessant zou zijn van met enkele collega's na te gaan of initiatieven en middelen inderdaad niet worden misbruikt in die zin. U moet dringend onderzoeken of in de besluiten en decreten van de Vlaamse regering met betrekking tot de faciliteitengemeenten geen addertjes onder het gras zitten die dergelijke praktijken toelaten.

In Linkebeek besloot het OCMW bijvoorbeeld 70 procent van de woongelegenheden aan Franstalige gezinnen toe te kennen en slechts 30 procent aan Nederlandstalige, on-

geacht het inkomen dat ten slotte het belangrijkste criterium moet vormen bij de toewijzing.

U hebt niet de volledige voogdijbevoegdheid over de faciliteitengemeenten, maar wat u hebt, gebruikt u niet. Ik wil graag weten hoe de tuchtprocedure in feite verloopt. In Voeren bijvoorbeeld waren we getuige van een ping-pong spelletje tussen ti, als Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, en de federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Tobback. U stelde dat het referendum onwettig was en u dus niet zou toestaan dat de gemeente de kosten ervan moest dragen. U handelde toen binnen uw bevoegdheidsdomein. Ik vroeg zodoende aan de heer Tobback welke maatregelen hij zou treffen, waarop hij me antwoordde dat de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden de aanzet tot een tuchtprocedure aan hem diende over te maken. Hoe zit de vork nu eigenlijk in de steel ? Wat me dit jaar het meest heeft gestoord, is dat u tijdens de vaudeville in Voeren over het waarnemend burgemeesterschap – de feitelijke burgemeester, de heer Droeven was immers altijd met opzet ziek of met vakantie – niet van zich hebt laten horen. U nam geen duidelijk standpunt in. Hebt u de federale minister van Binnenlandse Zaken er dan niet op gewezen dat hij sancties moest opleggen ? In uw hoedanigheid, hoewel u er juridisch misschien niets in de pap hebt te brokken, had u ten minste een bepaalde houding moeten aannemen.

Zolang u niet de volledige voogdij over alle gemeenten van het Vlaamse Gewest beheerst, ook wat de benoemingspolitiek betreft, zolang zullen wij uw begroting niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Vermassen heeft het woord.

De heer G. Vermassen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de objectieve waarnemer kan vaststellen dat

Vermassen

de financiële situatie van de Vlaamse steden en gemeenten de voorbije jaren gunstig is geëvolueerd. Dit blijkt onder meer uit een studie met betrekking tot de financiën van de lokale overheden van 1993, uitgevoerd door het Gemeentekrediet en een rapport vanwege de administratie Binnenlandse Aangelegenheden. Beide bieden ons een globaal overzicht op de gemeentelijke middelen. We mogen ons door dit feit niet laten verleiden tot groot optimisme, want de financiële evenwichten zijn uitermate kwetsbaar en een aantal steden en gemeenten kampen nog altijd met financiële moeilijkheden.

De algemene verbetering kunnen we toeschrijven aan een beter financieel management, zeker wat de decretale regelgeving betreft. De structurele aanpassing van het Gemeentefonds en het Investeringsfonds droeg, samen met de drastische verhoging van de fiscaliteit, ook een steentje bij.

Het is vooral deze laatste vaststelling die mij sterk verontrust. Weliswaar stijgen de inkomsten uit het Gemeentefonds en het Investeringsfonds, maar de stijgingspercentages zijn geenszins evenredig met de stijgende uitgaven waarmee de gemeenten worden geconfronteerd. De uitgaven van de gemeenten stijgen met andere woorden veel sneller dan de inkomsten via de fondsen van de Vlaamse overheid.

De gemeenten worden meer taken opgelegd door de diverse overheden. Enerzijds staan hiertegenover echter geen duurzame inkomsten en anderzijds evolueert de maatschappij dermate snel dat vele gemeenten vanuit hun eigen verantwoordelijkheidszin inspelen op nieuwe noden en behoeften.

Dit alles heeft geleid tot een sterke verhoging van de fiscaliteit. In 1987 bedroeg de totale belastingopbrengst van de 308 Vlaamse gemeenten 56,1 miljard frank. In 1992 was deze opbrengst reeds gestegen tot

73,4 miljard frank, wat een toename van 30,8 procent op vijf jaar tijd vertegenwoordigt. Het aandeel van de belastingopbrengst in de totale gemeentelijke ontvangsten steeg in diezelfde periode van 36 tot 41,8 procent. Als we Antwerpen en Gent buiten beschouwing laten, bedraagt deze stijging zelfs 45,7 procent.

Volgens de begrotingen van 1993 stijgen de belastingontvangsten ten opzichte van 1992 nog eens met 6,8 procent. Volgens het Gemeentekrediet zijn de vooruitzichten dermate dat er nog eens met een stijging van 7,1 procent moet worden rekening gehouden.

De kadastrale inkomens worden geïndexeerd en de belastingsschalen worden niet meer geïndexeerd. Wij kunnen dan concluderen dat de Vlaamse bevolking met een bijzonder zware gemeentelijke fiscale factuur wordt geconfronteerd. Naast alle andere inleveringsmaatregelen, opgelegd door de federale overheid, heeft dit een algemene verarming tot gevolg. Deze stelling wordt onder meer bevestigd door de stijgende bestaansminimumuitgaven van de OCMW's. Het is dan ook hoogst merkwaardig dat de gemeenten bijkomend worden geconfronteerd met CAO's en statutenwijzigingen allerhande die tot gevolg hebben dat de personeelsuitgaven bijna exponentieel stijgen. Niemand zal een betere bezoldiging van het gemeentepersoneel betreuren, zeker als dit wordt gekoppeld aan verbeterde dienstverlening en objectief personeelsbeleid doch anderzijds mag niet uit het oog worden verloren dat de gemeenten de factuur ook nog moeten kunnen betalen. Voor de gemeenten die ook nog verzorgingsinstellingen en ziekenhuizen onder hun beheer hebben is het quasi onhaalbaar. Daarbij komt nog dat ook de pensioenlast voor de gemeentebesturen met drie procent stijgt, doordat de ontvangsten van de RSZ-PP0 niet meer toereikend zijn voor het betalen van de pensioenen. Dit heeft te maken met het feit dat er steeds meer gepensio-

neerden komen en steeds minder actieve ambtenaren die de pensioenkas kunnen stijven.

In het licht daarvan kunnen wij ons de vraag stellen in welke mate het niet is aangewezen de personeelspolitiek van de openbare besturen drastisch te wijzigen. De gemeentebesturen en ook de ondergeschikte besturen werven immers vanuit besparingsoverwegingen steeds meer gesco's aan, terwijl zij niet beseffen dat deze gesubsidieerde contractuelen niet bijdragen aan de pensioenkas. De middelen die worden bespaard via het aanwerven van gesco's dreigen quasi integraal verloren te gaan aan de verhoging van de pensioenbijdragen van 25,5 naar 28,5 procent. Ware het met andere woorden niet beter dat de Vlaamse middelen ten behoeve van de tewerkstelling van gesco's worden geïntegreerd in het Gemeentefonds om een consistentere en duurzamer personeelsbeleid te voeren ?

Als de gemeenten een dienstverlening aan de bevolking op peil willen houden, is het te verwachten dat de belastingdruk en/of de prijs van de gemeentelijke prestaties zal blijven stijgen. Een alternatief bestaat erin dat de opgebouwde reserves van vorige dienstjaren worden afgebouwd waardoor gemeenten erg kwetsbaar worden voor onvoorziene omstandigheden zoals daar zijn rentestijging, inflatie en stijging van brandstofkosten.

Mijnheer de minister, in uw beleidsnota stelt u dat uw beleid als belangrijke doelstelling heeft optimale voorwaarden te scheppen waardoor lokale bestuursefficiëntie maximaal tot ontwikkeling kan komen. Daarenboven stelt u dat het Vlaams Gemeentefonds en het Investeringsfonds aan de besturen de nodige zekerheid inzake middelen moeten verschaffen om een efficiënt en kwalitatief bestuur voor de mensen te kunnen uitbouwen.

Bovendien stelt u dat het Vlaams Gemeentefonds een structurele fac-

Vermassen

tor is voor het herstel en het behoud van gezonde gemeentelijke financiën. De vraag rijst echter wat er van deze doelstellingen zal overblijven na het gedurende twee jaar aanpassen van drie belangrijke dotaties, namelijk de dotaties voor het Gemeentefonds, het Investeringsfonds en de bijzondere dotatie die wordt verleend aan de gemeenten die niet in aanmerking komen voor het Vlaams Fonds voor Integratie voor Kansarmen.

Ten eerste, van 1991 tot 1994 steeg de dotatie aan het Gemeentefonds met gemiddeld 4,5 percent. In 1995 is er in een stijging voorzien van slechts 2,93 percent. Ingevolge de toepassing van de gezondheidsindex is de groei drastisch teruggedrongen. In het licht van de evolutie van de gemeentefinanciën op lange termijn, rijst de vraag of dit wel verdedigbaar is. Er heeft een interministerieel overleg plaats gehad tussen de minister van Financiën en uzelf, met betrekking tot het stijgingspercentage van de dotatie aan het Gemeentefonds. Wat is het resultaat van dit overleg ?

Indien de stijging van het Gemeentefonds in de toekomst nog meer wordt beperkt ingevolge de toepassing van de gezondheidsindex, dan zal dit fonds geen structureel gegeven meer zijn in de gezondmaking van de gemeentefinanciën.

Ten tweede, in de ontwerpbegroting wordt 940 miljoen frank uitgetrokken voor de bijzondere dotatie. Aanvankelijk zou deze bijzondere dotatie uitdoven tegen 1998. Volgens het programmadecreet zal ze echter in tijd worden gespreid tot 2002. Op het eerste gezicht lijkt dit een verbetering, maar het is niets meer dan een uitstel van executie. De meeste gemeenten hebben bij het bepalen van hun beleid met deze bijzondere dotatie rekening gehouden. Het zou dan ook al te simplistisch zijn, te stellen dat ze vooraf wisten dat het slechts om een tijde-

lijke dotatie ging en dat ze hiermee bij hun dienstverlening rekening hadden moeten houden. Het afschaffen van deze dotatie betekent dan ook een verminderde dienstverlening en bijkomende werkloosheid. Het is nog meer betreurenswaardig omdat de meeste gemeentebesturen met deze bijzondere dotatie een sociaal beleid voeren, daarmee inspeland op de maatschappelijke noden. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de kansarmoede op velerlei vlakken.

Ten derde, ook voor het Investeringsfonds wordt de dotatie aangepast aan de gezondheidsindex, wat eveneens betekent dat het stijgingsritme wordt vertraagd. Dit zal zonder meer tot gevolg hebben dat de gemeentebesturen zich minder investeringen kunnen veroorloven. Daardoor zullen er ofwel minder werken worden uitgevoerd in de gemeenten met negatieve repercussies op het vlak van de tewerkstelling, ofwel zullen de gemeentebesturen hun reserves moeten aanspreken.

Kortom, de gemeentelijke financiën zijn nog wel gezond, maar toch moeten er op het niveau van het Vlaams Gewest beleidsmaatregelen worden genomen, ten einde te vermijden dat we opnieuw in een neerwaartse spiraal terechtkomen. De andere keuze is een vermindering van de dienstverlening, en dus eveneens een vermindering van de tewerkstelling in de lokale besturen. Mijns inziens is niemand voor dit laatste vragende partij.

Persoonlijk ben ik vragende partij voor een nieuwe decretale regeling met betrekking tot de intercommunales. Het beheer van de intercommunales is allesbehalve een schoolvoorbeeld van democratisch bestuur. Ik ontken niet dat een aantal taken het best bovengemeentelijk en dus intercommunaal worden uitgevoerd. De beheersmatige en budgettaire impact wordt echter steeds groter, waardoor de gemeentebestuurders vaak weinig zicht hebben op datgene wat zich in de intercommunales afspeelt. Sanering in het aantal

intercommunales en grotere garanties op het vlak van democratische controle en besluitvorming zijn dan ook noodzakelijk.

Mijnheer de minister, mag ik u vragen wanneer er ter zake van uwentwege enig concreet initiatief mag worden verwacht ?

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het niet hebben over ambtenarenzaken maar over de bestuurlijke organisatie in Vlaanderen.

Vooreerst, wil mij verontschuldigen omdat ik tijdens de besprekingen in de commissie niet aanwezig kon zijn. Bij het lezen van het verslag rees er bij mij toch enige onvoldaanheid. Er wordt over veel verschillende deelthema's gesproken en in de loop van de voorbije jaren werden er tal van discussies georganiseerd. Nooit werd echter de globale discussie gevoerd over de vraag hoe Vlaanderen moet georganiseerd worden en wat met de tussenniveaus. Voor zover de deelthema's dan toch werden besproken, kwam men nooit tot een conclusie. Er werden beslissingen genomen zonder een duidelijk zicht op het globaal kader waarin zij thuishoren. Ik denk hierbij aan de begonnen discussies over de grote steden, de stadsgewesten, de eventuele defusies enzovoorts. Daarover werd ons een lijvig rapport overgemaakt onder meer door VB-Consultants waarop een discussie volgde die echter niet tot een besluitvorming heeft geleid. Hetzelfde hebben wij meegemaakt in verband met de provincies. Daarover werd wel enkele malen van gedachten gewisseld en men kan zeggen dat er een consensus was rond het behoud van de provincies. Maar ook hier is men niet tot een geformaliseerde besluitvorming gekomen. Ondertussen wordt er een nieuwe discussie aangekondigd rond de intercommunales. Men bespreekt het havendecreet en op het federale ni-

Tavemier

veau wordt gediscussieerd over autonome gemeentebedrijven met rechtspersoonlijkheid. Nergens wordt het werk gecoördineerd of wordt er over een globale visie gesproken.

Mijnheer de minister, ter gelegenheid van het decreet en de discussie die worden aangekondigd over de intercommunales vraag ik u eerst het globale debat te voeren, zodat wij weten binnen welk bestuurlijk kader wij de intercommunales moeten zien. Het gaat zowel over de zaken van tussengemeentelijke als van bovengemeentelijke bevoegdheid. Terzelfder tijd vraag ik u in een aantal gevallen wat strenger op te treden. In uw antwoord bij de bespreking in de commissie over de proliferatie van de v.z.w.'s zegt u dat het eigenlijk om een federale materie gaat en dat u wel wat algemene regels kan uitvaardigen maar meer niet. Dat is een vrij zwakke houding. Als voogdijminister die het algemeen toezicht heeft over de gemeenten kan u toch duidelijker optreden om een halt toe te roepen aan het oprichten van alsmaar meer v.z.w.'s. Maar de praktische toepassing van het algemeen administratief toezicht ligt misschien niet in uw aard.

Ik heb in dat verband een concrete vraag. Leden van sommige provinciale administraties die zich bezig houden met het algemeen administratief toezicht, zeggen mij dat zij niets opvragen, zelfs als zij aanvoelen dat iets niet in orde is voor zaken waarvoor zij alleen maar een lijst en een beknopte samenvatting van de gemeenteraadsbesluiten moeten krijgen. Zij hebben uitdrukkelijk de richtlijn gekregen niets op te vragen, tenzij er klacht is ingediend door een gemeenteraadslid. Dit is toch echt niet de bedoeling van het algemeen administratief toezicht. Wij vragen niet dat alle mogelijke en onmogelijke dossiers volledig worden opgestuurd aan de gouverneur, maar bij een vermoeden van onregelmatigheden moeten de dossiers toch wel au-

tomatisch worden opgevraagd. Waarop baseert men zich voor deze werkwijze? Handelt men volgens een richtlijn van de minister of is dat een gedragslijn die per provincie verschilt? Volgens ons kan dat toch niet zo. Zonder een inbreuk te willen plegen op de geest van het decreet in verband met het administratief toezicht op de gemeente, zou men toch, bijvoorbeeld door steekproeven, bepaalde dossiers moeten opvragen om te controleren of de zaken wel op de correcte manier worden afgehandeld.

Dat zijn mijn twee voornaamste bekommernissen, namelijk enerzijds het globale debat met de besluitvorming over hoe wij de bestuurlijke organisatie in Vlaanderen zien en ten tweede het toch wel iets actiever algemeen administratief toezicht door de minister. **(Applaus).**

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer M. Van der Poorten (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, het nieuwe ambtenarenstatuut was de start van een reeks veranderingsprocessen. Daarbij is veel in beweging gezet en het zal beslist geen sinecure zijn om een omvangrijke administratie in een snelle en vlot werkende machine te veranderen. Dat zal ook niet op één dag kunnen gebeuren.

Mijnheer de minister, in de commissie heb ik u vragen gesteld over de duurzaamheid van deze operatie. U bent daar uitvoerig op ingegaan. Ik blijf mij toch afvragen of de verantwoordelijkheid voor deze veranderingsprocessen helemaal en vlug zal kunnen worden overgedragen aan het topmanagement – wat tot op heden slechts gedeeltelijk is gebeurd – en aan het middlemanagement. Het risico is immers niet denkbeeldig dat de ambtenaar, midden de vernieuwingsdrang en de aandacht voor allerhande nieuwe benaderingen en processen, een beetje in de verdrukking komt. Soms staart men zich blind op de structuren en moge-

lijkheden die deze vernieuwing kan bieden. Wij mogen daarbij echter toch niet uit het oog verliezen dat het nog altijd de ambtenaren zelf zijn die dit systeem draaiende moeten houden.

Veranderingsprocessen dienen ook door de hele administratie te worden gedragen. Ik begrijp ten zeerste dat alles wat nieuw is een zekere weerstand en twijfel oproept. Na de contacten die ik heb gehad met ambtenaren van het middlemanagement kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat alles zich te zeer afspeelt aan de top van de administratie en dat het overleg met de lagere niveaus nogal eens te wensen overlaait. Ambtenaren van het niveau A2, bijvoorbeeld, de vroegere rang 13, beklagen zich er over dat zij voortdurend vergaderen over veranderingsprocessen, dat daar bitter weinig resultaten uit voortkomen, en dat inmiddels het werk zelf niet uitgevoerd wordt en zich aldus opstapelt. Uiteindelijk, en dat is een ernstige kritiek, gaat ook de produktiviteit daaronder lijden.

Ik dring er bij deze gelegenheid op aan dat de normale werkzaamheden kunnen worden voortgezet, dat de produktiviteit niet in het gedrang komt. Veranderen om te veranderen heeft geen zin. Een nieuw systeem moet een kans krijgen zichzelf te bewijzen. Het kan niet meteen optimaal werken. Na verloop van tijd kan men de voor- en nadelen ervan evalueren om het dan bij te sturen. Als men te vlug van systeem verandert, is het niet denkbeeldig dat ambtenaren hun vertrouwen verliezen, zich als proefkonijnen voor het testen van steeds nieuwe systemen gaan beschouwen. Overigens is dit de zoveelste hervorming sinds het ontstaan van het nog jonge ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Amper veertien dagen geleden bracht de Vlaamse regering een paar wijzigingen aan in de evaluatie van het nog recente statuut van de ambtenaren. Waren deze procedurale en terminologische wijzigingen nu echt wel no-

Van der Poorten

dig ? Welke problemen verantwoordden deze wijziging ? Momenteel is men volop bezig met de aanwijzing van de afdelingshoofden en de stafleden. Zoals de minister eerder heeft gezegd, wordt dit de toetssteen. Hierbij kan men zich geen stommiten veroorloven, zoals de minister zelf heeft gezegd. Het is namelijk de bedoeling de politieke invloed in het middenkader zoveel mogelijk uit te schakelen. Dit is een nobele doelstelling, maar zal men daar wel in slagen ? Ook topambtenaren zouden voortaan personen van buiten hun eigen administratie naar hun diensten kunnen aantrekken. Is dit wel correct ? Is dit wel verantwoord ? Is dit wel een goede manier van werken ? In Nederland - en ik verwijs naar vice-premier Dijkstal - wil men daarentegen precies de rol van de ambtenarij terugdringen, omdat de verzelfstandiging van de ambtelijke diensten te ver is doorgeschoten. Macht is niet erg, aldus Dijkstal, maar ongecontroleerde macht wel. Zal de Vlaamse regering dat gevaar kunnen afwenden ? Zal zij daarbij correctief kunnen optreden en daarom overleg plegen ?

Een belangrijke nieuwigheid in deze begroting is de oprichting van een dienst afzonderlijk beheer voor de schoonmaak. Zowel voor ontvangsten als uitgaven is een bedrag ingeschreven van 321 miljoen frank. Dit doet mij vermoeden dat men de kostprijs van personeel, van werkingskosten en van contracten is gaan optellen en de som daarvan gewoon als dotatie heeft ingeschreven. Als het de bedoeling is met deze uitbesteding een besparing te realiseren, dan vraag ik mij af hoe en waar deze dan wel moet gebeuren ? Overigens maak ik mij in de eerste plaats zorgen over de werkwijze. Is dit niet de voorbode van de afbouw van de tewerkstelling van het lager geschoold of ongeschoold personeel in overheidsdienst ? Vanuit puur bedrijfseconomisch standpunt kan men zich afvragen of de overheid zelf

voor de niet-kerntaken moet instaan. Mijnheer de minister, op mijn vraag welke taken nog zouden worden uitbested, viel het mij op dat u mij in de commissie antwoordde dat de uitbesteding praktisch alleen voor uitvoerbare taken zal gelden, zoals bijvoorbeeld drukkerij, telefonie enzovoort. Ik vraag mij echt af of in overheidsdienst efficiëntie en snelheid altijd voorop moeten staan. Of mag de overheid ook opteren voor een sociale dimensie ? Waarom komen conceptuele diensten niet voor uitbesteding in aanmerking ?

Mijnheer de minister, hoe kijkt u als minister bevoegd voor ambtenarenzaken met een horizontale bevoegdheid, aan tegen constructies als bijvoorbeeld Aquafin en Domus Flandria die buiten de administratie staan en over aanzienlijke middelen beschikken, over een grote vrijheid beschikken en ongebonden kunnen optreden buiten een stringent keurslijf, terwijl voorheen bepaalde van uw diensten en ambtenaren ondanks beperkte middelen erin slaagden soortgelijke taken tot een goed einde te brengen ? **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, het pleidooi van de heer Tavernier voor een globale aanpak spreekt mij wel aan.

Het was niet mijn bedoeling om in te gaan op de specifieke onderdelen van deze begroting en ik was dus ook niet van plan een uiteenzetting te houden over de intercommunales of over het feit dat de fondsen voor het komende jaar op het normale peil zullen worden gehandhaafd en aldus geen ingreep vergen zoals het vorig jaar het geval was.

Gezien het gaat over de begroting van Binnenlandse Aangelegenheden en dus eigenlijk over de begroting van de instanties die het staatsgezag vertegenwoordigen, wil ik ingaan op de toestand van onze staat Vlaande-

ren en op een aantal problemen, in het bijzonder op het probleem van de vervollediging van onze staat Vlaanderen. Ik denk hierbij aan de provincie Vlaams-Brabant.

Deze staatshervorming heeft een eigenaardige evolutie gekend. Er werd begonnen met de vestiging van een uitvoerend gezag, een regering. Aan dit uitvoerend gezag werd een wetgevend orgaan toegevoegd, dat geen eigen autonomie had en dat pas autonomie zal bekomen na de verkiezingen die normaal op het einde van volgend jaar zullen plaatsvinden.

Wat de rechterlijke macht betreft, is Vlaanderen nog lang niet autonoom te noemen. Daarom vraag ik de bijzondere aandacht van de ministers, vooral van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, voor het probleem - dat recent nog door de heer Suykerbuyk werd aangehaald - dat de rechtsprekende macht de uitvoering van ons gezag tegenwerkt en aldus de verdere ontwikkeling van de Vlaamse autonomie in de weg staat. Procureurs-generaal beslissen blijkbaar gezamenlijk om de decreten die door het Vlaams parlement worden goedgekeurd, niet uit te voeren en eventuele inbreuken niet te sanctioneren. Het federale gezag intervenueert in het gezag van de staat Vlaanderen. Dergelijke praktijken kunnen niet door de beugel.

Vlaanderen beschikt over een uitvoerende macht, over een eigen administratie, een eigen regering en een wetgevende macht. Wij weten dat het volgende parlement rechtstreeks zal worden verkozen. Wij worden echter eveneens geconfronteerd met een aantal beperkingen op het vlak van de wetgevende macht : Grondwettelijke beperkingen en het besef dat wij ons eigen gezag niet volledig zullen kunnen uitoefenen over de totaliteit van ons grondgebied. Ten slotte is ons eigen wetgevend orgaan blijkbaar bevreesd voor zijn eigen schaduw. Dit probleem werd onlangs nog in een interpellatie naar voren gebracht.

Van Vaerenbergh

Wij hebben inderdaad te maken met Grondwettelijke beperkingen. Zo zijn wij inzake de taalwetgeving uitsluitend bevoegd in een beperkt aantal materies. De rest valt onder de bevoegdheid van de federale regering. Het oude artikel 23 van de Grondwet, nu artikel 42bis bepaalt immers : Het taalgebruik in België is vrij.

Dat wordt dan geïnterpreteerd alsof er in dit land een absolute vrijheid zou zijn, alsof iemand die in Oostende, in Arlon of in Brussel woont, zich tot de federale ministeries kan richten in de taal die hij goed acht. De ambtenaren van die ministeries moeten zich dan maar aanpassen aan degene die de vraag stelt.

Het meest frappante voorbeeld, dat ik al verschillende malen heb gegeven, is dat van een inwoner uit Dilbeek die naar Kantersteen schrijft om een nummerplaat voor zijn wagen te vragen. Als adres geeft hij op : 1710 Dilbeek, rue de la Station. Hij vertaalt wat hij denkt te moeten vertalen. De administratie volgt deze instructies op en geeft adressen op die wettelijk niet bestaan.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, dit alles bewijst dat we aandacht moeten schenken aan een groot probleem. Wij staan nu op een jaar van het einde van deze regeerperiode.

In verband met de wijziging van de Grondwet bepaalt het Sint-Michielsakkoord dat het volgende parlement grondwetgevend zal zijn voor de gemeentewetgeving. Werd er al aan gedacht hoe dit concreet zal worden ingevuld ? Welke bijkomende stappen moeten er ter zake eventueel worden ondernomen ? Ik verwijs naar het vroegere artikel 23 van de Grondwet – het huidige artikel 30, – in verband met de vrijheid van taalgebruik. Zou het niet beter zijn dit artikel te wijzigen en te bepalen dat de taalwetgeving bij decreet wordt geregeld ? Deze wijziging zou

tal van onze problemen in dit land oplossen. De zaken zouden duidelijk worden gesteld.

Ik kom tot het tweede gedeelte van mijn uiteenzetting, met name de beperkingen op het rechtsprekende vlak. Ik heb reeds gezegd dat de procureurs-generaal de decreten, die door het Vlaamse parlement worden goedgekeurd, niet toepassen en de sancties die in deze decreten worden voorzien, niet uitvoeren. Justitie is natuurlijk nog altijd een federale materie. Is er één land waar een federatie bestaat, waar de materie Justitie niet gefederaliseerd is ? Moeten we deze mogelijkheid niet in overweging nemen ? Wanneer we in de praktijk gaan kijken en meer bepaald naar de zwakke plek van Vlaanderen, met name Vlaams-Brabant, dan zien we daar tal van problemen omwille van het feit dat het rechterlijk gezag voor Halle-Vilvoorde uitgeoefend wordt, samen met het tweetalig gebied, over het tweetalig gebied Brussel. Halle-Vilvoorde wordt eigenlijk over dezelfde kam geschoren als Brussel tweetalig, terwijl Halle-Vilvoorde per definitie geen tweetalig gebied is waar dat gezag en ook de rechterlijke macht zich als eenalig moet manifesteren. Wij stellen vast dat er dagelijks inbreuken op gebeuren.

Vandaar dat er dus ter zake een aantal problemen rijzen waarvoor dringend een oplossing moet worden gezocht. Misschien kan toch worden overlegd hoe de toekomstige staats-hervorming desbetreffend moet worden georiënteerd.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, ik kom tot een probleem dat daarmee verband houdt, met name de nieuwe provincie Vlaams-Brabant die op 1 januari 1995 wordt ingevoerd. Ik vraag uw aandacht voor de problemen die daar tot uiting komen, vooral op taalgebied. Ik geef u een paar voorbeelden.

Zo is er het voorbeeld van de faciliteiten. De inwoners uit Vlaams-Brabant,

uit Halle-Vilvoorde en uit Leuven kunnen zich tot de nieuwe provincie Vlaams-Brabant richten in een andere taal dan het Nederlands, door het feit dat zij in een faciliteitengemeente wonen.

Ik ken de interpretatie die men sinds de taalwetten van 1963 aan de faciliteiten geeft. Als Vlamingen vinden wij dat de faciliteiten limitatief en restrictief geïnterpreteerd moeten worden. Het zijn faciliteiten voor diegene die ze vraagt. Wij hebben deze stelling steeds verdedigd, maar ze stemt niet overeen met de opvatting die de Franstaligen hierover hebben. In dit verband verwijs ik naar een artikel dat vorige zaterdag in Le Soir verscheen. Een nieuw verkozen Franstalig gemeenteraadslid uit Hoeilaart schreef in een vrije tribune dat de Franstaligen als minderheid in Vlaams-Brabant gerespecteerd willen worden. In de praktijk houdt dat volgens ons in dat degene die faciliteiten heeft het gemeentebestuur kan vragen om alle zaken met hem in het Frans af te handelen. Sedert 1963 interpreteert iedereen dat echter alsof dit ook op een hoger echelon geldt, dus tegenover de provincie. Als de betrokken Franstalige bij de gemeente een milieuvergunning aanvraagt die hem wordt geweigerd, dan kan hij bij de provincie beroep aantekenen. Volgens de Franstalige interpretatie zou dit betekenen dat de provincie Vlaams-Brabant zijn beroep in het Frans zou moeten behandelen. Volgens mij is dit niet de bedoeling van de faciliteiten, ze gelden enkel op plaatselijk vlak. Ik vraag dan ook dat wij deze zaak zouden heroverwegen. Vlaams-Brabant is volledig Nederlandstalig en de faciliteiten gelden enkel ten individuele titel op plaatselijk vlak. Het plaatselijk niveau moet dus als vertaalbureau fungeren voor diegene die een beroep doet op de faciliteiten en voor het hogere echelon. Zo kunnen de faciliteiten niet worden uitgebreid.

Mijnheer de minister, ik wil ook het voorbeeld van de verkiezingen aan-

Van Vaerenbergh

halen. Er bestaat een oud decreet dat bepaalt dat wanneer vrederechters voorzitters en bijzitters van stembureaus aanduiden, zij er op moeten toezien dat die allen Nederlands kennen. Voor de laatste verkiezingen hebben wij een nieuw decreet aangenomen dat bepaalt dat alles in het Nederlands moet verlopen. Hoe kan alles in het Nederlands verlopen in kantons met faciliteitengemeenten zoals Zaventem en Halle ? Diegene die een beroep doet op de faciliteiten kan immers zijn stem in het Frans uitbrengen. Volgens het decreet is het verboden en strafbaar om stemmen te tellen die in het Frans werden uitgebracht. Dat werd in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, wat betekent dat iedere vrederechter en ieder lid van een stemopnemingsbureau zou moeten weigeren om deze stemmen te tellen. In realiteit worden de stemmen van Drogenbos en Halle echter onvermijdelijk onder elkaar gemengd. Bij het tellen stelt men dan vast dat er Franstalige stembrieven bij zijn die niet geteld mogen worden. Dit wijst dus op anomalieën in de desbetreffende wetgeving. Wij vragen de minister van Binnenlandse Aangelegenheden dan ook om hier een oplossing voor te zoeken.

- De heer J. Timmermans, onder-voorzitter, treedt als voorzitter op.

Ik geef u nog een voorbeeld. Vlaams-Brabant is onze grote zorg. Gisteren las ik op de voorpagina van De Gazet van Antwerpen : België bekomt uitzondering voor stemrecht EU-burgers. Dit artikel was zeer duister opgesteld. Het gaf de indruk dat men op de top van ministers in Essen was overeengekomen dat België een uitzondering zou bekomen inzake het stemrecht van EU-burgers. In de marge van de Raad bedong België immers dat de regering een beperkt aantal gemeenten voor de komende verkiezingen in oktober 2000 mag aanduiden waar het kiesrecht voor de niet-Belgische Unieburgers afhankelijk wordt gemaakt

van een verblijfsvoorwaarde in ons land van tenminste zes jaar. Dit werd vastgelegd in artikel 12, paragraaf 2 van de richtlijn.

Mijnheer de minister, dit is een belangrijk gegeven voor de politiek in Vlaams-Brabant. Het volgende Vlaamse parlement zal immers ook bevoegd zijn voor de desbetreffende gemeentewetgeving. Wij moeten dan weten hoe alles in elkaar zit en of België inderdaad enige uitzondering heeft bekomen op het absoluut toekennen van stemrecht aan EU-onderdanen. Mogelijks kunnen we zo snel mogelijk contact opnemen met de eerste minister van de federale regering om hier klaarheid over te krijgen.

Een ander thema is dat wij in het Vlaamse parlement blijkbaar bang zijn om wetgevende initiatieven te nemen en dat wij onze volle bevoegdheid niet schijnen te willen gebruiken. Ik verwijs ter zake naar een voorstel van decreet houdende regeling van het taalgebruik inzake bepaalde voor het publiek bestemde mededelingen. Ik heb dit decreet ingediend en het werd in de commissie, waar het nog steeds in behandeling is, besproken. Dit voorstel van decreet houdt in dat elk openbaar bestuur, dus zowel het gemeentelijk, het provinciaal, het Vlaams als het federaal bestuur, alles in het Nederlands zou moeten behandelen als er een beroep op wordt gedaan. De Raad van State heeft gezegd dat het Vlaamse parlement bevoegd is om die maatregel te nemen en er wetgevend werk rond te verrichten omdat dit betrekking heeft op openbare besturen en niet op particulieren. Zodoende is deze maatregel niet in strijd met het oude artikel 23 van de Grondwet. Toch schijnt men in de commissie van de Vlaamse Raad beschroomd te zijn om dit toe te passen. In de provincie Vlaams-Brabant zou dit immers inhouden dat iedereen die zich tot de post of een federale administratie richt dat in het Nederlands zou moeten doen. Men zou zich dan niet op de Grondwet kun-

nen beroepen om te zeggen dat het gebruik van de talen in België vrij is. Zo zou alles, onder meer in Vlaams-Brabant, in het Nederlands kunnen verlopen. Wij moeten daar aandacht aan schenken. Als de Vlaamse regering wil vermijden dat Vlaams-Brabant verder wordt verfranst, dan moet ze nagaan wat er kan worden gedaan om een dergelijk decreet goedgekeurd te krijgen. Mijnheer de minister, wij mogen niet vergeten dat ongeveer een zesde van de inwoners van Vlaams-Brabant niet Nederlandstalig is. Wanneer men daar oplossingen voor zoekt, dan kan dat enkel adequaat via een decreet geschieden.

In een interpellatie tot de minister-president deed ik veertien dagen geleden de suggestie om nieuwe initiatieven te nemen inzake de taalwetgeving in onderwijszaken. Ik ben tevreden dat de minister van Ambtenarenzaken, die ook voor het onderwijs bevoegd is, hier aanwezig is zodat ik ook zijn aandacht daarop kan vestigen. Wanneer een staat haar gezag wil uitoefenen, dan moet zij dat over de hele lijn doen. Als iemand van om het even waar naar Vlaams-Brabant komt en zich daar niet wenst te integreren, hoe kan men dat tegengaan als hij onbeperkt de mogelijkheid heeft om zijn kinderen overal waar hij dat wenst naar school te sturen ? Daar moet men een oplossing voor vinden. Anders zullen de immigranten nooit inpasbaar zijn in de Vlaams-Brabantse gemeenschap. De problemen zullen zich dan in de toekomst blijven opstapelen.

Mijnheer de minister, om deze redenen vraag ik niet alleen aandacht voor het grondwetgevend aspect van de problematiek maar ook voor de justitiële aanpak ter zake en voor de uitoefening van de eigen bevoegdheden van dit Vlaamse parlement zodat wij als een Vlaamse staat kunnen optreden.

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht (op de tribune) : Mijnheer de voor-

De Maght-Aelbrecht

zitter, mijnheer de minister, collega's, mijn tussenkomst handelt over de financiering van de gemeenten, de evolutie van de personeelskosten en de subsidies voor de vorming van de lokale ambtenaren.

Mijnheer de minister, de VLD is voorstander van een zo groot mogelijke autonomie voor de gemeenten.

De grotere budgettaire ruimte voor de gemeenten moet echter gecompenseerd worden door het federale en Vlaamse beleidsniveau.

De door de meerderheid gevoerde politiek heeft de lokale belastingdruk laten stijgen met 60 percent : van gemiddeld 7.646 frank per inwoner in 1983 naar ongeveer 12.660 frank in 1993. Deze toegenomen fiscale druk werd niet gecompenseerd door de federale of de regionale overheden. Integendeel.

Omdat de federale overheidsfinanciën er belabberd aan toe zijn, vindt de VLD het normaal dat elk bestuursniveau een deel van de saneringslast op zich neemt. De lasten moeten echter wel evenredig opgelegd worden. Dit is op dit ogenblik niet het geval : de federale staat houdt voor meer dan 12 miljard frank voorheffingen op gemeentelijke belastingen achter ; de Vlaamse regering – alhoewel zij over ruime financiële middelen beschikt – trekt het budgettaire keurslijf steeds strakker aan.

De index voor het Gemeentefonds wordt andermaal naar beneden bijgesteld. Men voorziet in een provisie van 300 miljoen frank voor het Vlaams Noodfonds. De dotaties uit het Bijzonder Fonds worden gespreid over acht in plaats van over vier jaar. Het bedrag van 10 frank per inwoner op vier jaar wordt vervangen door vijf frank per inwoner over 8 jaar, dit betekent een meerkost voor de gemeenten van ongeveer 400 miljoen frank. Een soortgelijke spreiding wordt ook toegepast op de VFIK-fondsen.

Binnen dit steeds strakker aangehouden budgettaire keurslijf vraagt de Vlaamse regering het gemeentelijk beleid de schuldpositie aan te zuiveren, een kordaat antwoord te geven op nieuwe maatschappelijke behoeften inzake huisvesting, milieu en veiligheid en de nieuwe krachtlijnen inzake het personeelsbeleid in te voeren ! Bovendien moeten de gemeenten ook de tekorten van het OCMW bijpassen. Dit is een quasi onmogelijke opdracht, zeker omdat de Vlaamse regering van iedere opmaak van de begroting gebruik maakt om te sleutelen aan de vroeger gegarandeerde structurele zekerheid van de gemeentelijke financiën.

Meer nog. De Vlaamse regering vergeet tijdig de nodige onderrichtingen te bezorgen. De Gemeentewet bepaalt dat de gemeenten hun begroting tijdig moeten opstellen. Bepaalde onderrichtingen worden maar op 9 december verstuurd. Men kan zich hierover vragen stellen. De onderhandelingen over de CAO's in de ziekenhuizen zijn nog niet afgerond. De begroting moet echter wel rekening houden met de resultaten van de onderhandelingen inzake loonkost. Op die manier kan men moeilijk een open en correcte boekhouding aan de bevolking voorstellen.

Ik wil het ook nog even hebben over de evolutie van de personeelskosten. Ze vertegenwoordigen gemiddeld 47,5 percent van de totale uitgaven, een waarde die ik uit een studie van 1992 heb. Het spreekt voor zich dat elke ingreep op de bezoldigingen waartoe de gemeenten direct of indirect worden gedwongen door maatregelen van de Belgische of de Vlaamse regering, grote gevolgen meebrengt voor het gemeentelijk financieel klimaat. Niet elke gemeente kan dit op een eenvoudige manier opvangen. Ik verwijs hierbij naar de bewuste CAO, die weddeverhogingen toestaat voor het personeel van de lokale besturen – gemeenten, provincies, OCMW's – op voorwaarde dat deze instanties een modern personeelsbeleid nastreven. Bepaalde

gemeenten en steden waren al lang die weg ingeslagen en verwezenlijkten dit doel al. Het is voor hen dan ook niet aangenaam nu te merken dat hun inspanningen van de voorbije jaren plots als voorwaarde voor een CAO gelden.

Er is meer. De stijging van het Gemeentefonds is hoegenaamd niet toereikend om de vooropgestelde weddeverhogingen te financieren. De financiële toestand van een aantal gemeenten zou op die manier wel eens grondig kunnen worden ontwricht. Welke sancties zal men overigens inbouwen om in te grijpen wanneer een gemeente, door toepassing van die CAO, geen sluitende begroting voor het dienstjaar kan indienen ? De gouverneur gaat dan in beroep en stapt naar de minister.

Minister T. Kelchtermans : De gemeenten moeten dit natuurlijk inschatten met het oog op de eigen budgettaire mogelijkheden. Het gaat hier overigens over een punt van gemeentelijke autonomie.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de minister, ik verwachtte al dat u dit zou zeggen. Alle gemeenten zijn zich ook ten volle daarvan bewust, maar laten we de feiten eens praktisch op een rijtje zetten. U gedraagt zich als iemand die een barstensvol café binnenstapt en er luidkeels een tournée générale geeft voor de bezoekers, die naar een biertje snakken. Iedereen geniet kortstondig van die zalige pint en zijn een ogenblik echt gelukkig. De koude douche komt echter, wanneer u vertrekt en hen met de rekening laat zitten.

De gemeenten ontvangen telkens weer raad en berichten waarin ze erop worden gewezen wat er nu precies moet gebeuren. Dat is ook goed, maar dan blijkt daar wel aan vast te zitten dat ze uiteindelijk wat die fantastische doelstelling betreft, zelf moeten beslissen hoe en of het verder gaat. Het is hoog tijd dat dit land consequent positieve en verantwoorde zaken doét toepassen in

De Maght-Aelbrecht

plaats van te zeggen dat het moet en dan terug te krabbelen door eraan toe te voegen dat men eerst moet uitzoeken of het wel kan. Zo blijven mensen op hun honger zitten. Als er besprekingen met syndicaten aan vooraf zijn gegaan en er is een akkoord bereikt, wat denkt u dan dat die gemeenten moeten doen ? In hoeverre is dan nog sprake van autonomie ?

Minister T. Kelchtermans : Uw beoogd spreekt tot de verbeelding, mevrouw. U zegt dat we uiteindelijk de mensen zelf laten betalen, maar het grote verschil schuilt hierin dat deze tournée générale louter als een aanbeveling wordt aangevoerd en dat iedereen weet dat hij zijn pint zelf moet betalen als hij beslist er een te drinken.

De CAO is indicatief, niet gebiedend dus. Men oordeelt zelf over het al dan niet toepassen ervan. Er bestaan overigens nog varianten. De onderhandelingen in dit geval werden voor het eerst gevoerd in het bijzijn van de vertegenwoordigers van de gemeenten en de provincies, die ermee hebben ingestemd.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht : Dat is alvast een stap in de goede richting.

Minister T. Kelchtermans : Ik hoop trouwens dat we in de toekomst ook federaal deze instanties een zekere positie kunnen aanbieden op voet van gelijkheid met de andere partners om de tafel. Op dat gebied hebben we dus innoverend werk verricht. Bovendien houdt dit een quasi-gelijkschakeling in naar wat inzake het Vlaamse ambtenarenstatuut is vooropgesteld wat onder meer de functieniveaus betreft. We hebben de lokale besturen dus afgestemd op wat dit statuut aan vernieuwingen omvat. Bepaalde aspecten van uw kritiek verliezen zodoende de essentie van de zaak uit het oog.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de minister, ik ben het niet

met u eens, want u stelt zich op in de plaats van de gemeente. Ik steun wel ten volle het initiatief om de vertegenwoordiger van de gemeente te betrekken bij de besprekingen. Toch blijft men de mensen op een zekere manier met beloften aanlokken. De gemeenten hebben zich reeds jaren geleden afgestemd op bepaalde statuten waardoor de wedden in die steden zeer hoog lagen, waarom moesten ze dan worden aangelokt ?

Ik wil het dan even hebben over de subsidies die zijn ingeschreven voor de vorming van de lokale ambtenaren. Als ik het goed voorheb is er 15 miljoen frank ingeschreven voor het vormingsaanbod door bestuurscholen, vormingsinstituten en projecten van derden. De regering meent dat een en ander moet aantonen dat zij veel belang hecht aan het aspect vorming als bijdrage tot de kwaliteitsverbetering.

De vorming is inderdaad een van de voorwaarden, maar hoe zo iets mogelijk is met zo'n beperkt bedrag voor 110.000 ambtenaren is ons een raadsel. Een rekensommetje leidt tot een resultaat van ongeveer 135 frank per persoon. Indien dit een symbolisch krediet is, vind ik het goed als stimulans, maar uiteraard vragen wij ons af of het niet de bedoeling is gewoon cadeautjes uit te reiken.

Mijnheer de minister, wij wensen dat u de echte verdediger wordt van de autonomie en de rechten van de gemeenten tegenover andere gemeenten, door onder andere echte initiatieven te nemen zodat wij het geld krijgen waarop wij recht hebben.

Wij verlangen ook dat u er in de regering op zou willen toezien dat uw collega's niet overgaan tot betutteling van de lokale besturen. Men moet immers de nodige onderrichtingen tijdig aan de gemeenten overmaken als men werkt volgens een bepaald patroon.

De voorzitter : De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer R. Vanlerberghe (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, heeren ministers, geachte collega's, uit de begroting Ambtenarenzaken kan men best afleiden dat er bij dit beleid verder wordt gestreefd naar een kwaliteitsgerichte en efficiënte dienstverlening door de Vlaamse administratie. De uitbouw van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tot een moderne efficiënte administratie geniet onze volle steun, temeer nog daar deze modernisering de klantvriendelijkheid bevordert. Klantvriendelijkheid moet de prioritaire doelstelling blijven van elke overheidsadministratie.

Het is belangrijk dat hier verder wordt uitgegaan van een planning over meerdere jaren en dat er op geregelde tijdstippen evaluatiemomenten en bijsturing worden ingebouwd.

Zo werd en wordt verder gewerkt aan de personeelsstatuten die gericht blijven op de verhoging van de motivatie, de responsabilisering en de flexibiliteit van het ambtenarenkorps. Statuut- en structuurwijzigingen zijn ontegensprekelijk noodzakelijk om tot een geslaagde vernieuwing te komen. Maar er is meer. De ambtenaren zelf moeten meewillen. Een oubollige mentaliteit in een nieuwe structuur lost de problemen niet op.

De minister merkte in zijn inleiding in de commissie terecht op dat drastische veranderingsprocessen nogal wat aanpassingsvermogen vragen van de ambtenaren. In een aantal individuele gevallen kunnen zelfs enige problemen rijzen. Het is daarom van het grootste belang om de ambtenaren, van hoog tot laag, te betrekken bij de modernisering van hun administratie. Betrokkenheid houdt niet op bij de mededeling dat een en ander zal veranderen. Betrokkenheid betekent ook hun mening vragen, en waar mogelijk, hen zelfs voorstellen laten formuleren om het veranderingsproces te vervolledigen of te stimuleren. Ongetwijfeld wordt aldus de verantwoor-

Vanlerberghe

delijkheidszin en de inzet van de ambtenaren benadrukt. Niettegenstaande soms moeilijke discussies heeft de Vlaamse regering tot op heden een goed aangepast beleid gevoerd.

De werking van een ministerie vereist uiteraard ook een algemene logistische ondersteuning, zowel inzake het duurzaam materiaal, als inzake de algemene gebruiksvoorwerpen. Het creëren van een algemene visie betreffende de informatica, waarin de verscheidenheid aan inzichten harmonieus wordt geïntegreerd, vormt dan ook een van de belangrijkste uitdagingen. De informatisering kan en mag immers niet los worden gezien van het personeel, de organisatie en de vorming. Van de geplande specifieke vorming ter zake moet dan ook dringend werk worden gemaakt. Bij die vorming zullen de taalvaardigheid en het contact met de burger centraal staan. Tevens kan worden gesteld dat de actualiteit van een aantal problemen heeft geleid tot het uitwerken van een geïntegreerd opleidingsprogramma.

Om wat meer dynamiek te brengen in de administratie, is de regeling om goed presterende ambtenaren een versnelde loopbaan te gunnen, een grote stap voorwaarts. Het belonen van harde werkers is immers te verkiezen boven het bestraffen van minder harde werkers. De optie van de Vlaamse regering om de ambtenaren uiteindelijk beter te betalen, geniet eveneens onze steun. De brede kloof die een aantal jaren geleden gaapte tussen de lonen in de particuliere sector en die bij de overheid, wordt hiermee enigszins vernauwd. Men kan overigens niet verwachten dat de overheid eenzelfde of een betere dienstverlening zou aanbieden als de particuliere bedrijven, wanneer het overheidspersoneel veel minder wordt betaald.

Het personeelsplan moet bestendig worden aangepast. We betreuren wel dat dit gebeurt ten koste van de

globale tewerkstelling in de Vlaamse administratie, waar het ontegensprekelijk om structurele werkloosheid gaat. Misschien kan dit worden opgevangen door de arbeidsherverdeling binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te stimuleren, zoals dit ook op het federale niveau gebeurt. Onder de zeldzame oplossingen is een systeem van arbeidsduurverkorting wellicht de meest voor de hand liggende, waarschijnlijk wel de meest rendabele weg. Deze arbeidsduurverkorting moet bij voorkeur wel parallel lopen met deze in de particuliere sector. Wij menen overigens dat de overheid ter zake wel een vooruitstrevende rol mag spelen, zolang dit niet ten koste gaat van de dienstverlening.

Wij vrezen dat met de oprichting van de dienst met afzonderlijk beheer schoonmaak een gevaarlijk precedent werd geschapen. De politieke factor is immers een gevaarlijke factor. De invulling van het begrip kerntaken van de administratie is subjectief. Wat gisteren nog ontegensprekelijk tot de taken van de ministeries behoorde, wordt vandaag uitbesteed aan een particuliere firma. De oprichting van deze dienst met afzonderlijk beheer is bijgevolg een compromis tussen het afstoten van de niet-kerntaak en de blijvende sociale bekommernissen. Het uitbesteden van taken is hoe dan ook toegevoegd aan de eigen incompetentie. Bij de betrokken ambtenaren kan een dergelijke ingreep nooit positief of stimulerend overkomen. Het blijft in ieder geval geboden om de zogenoemde gemakkelijksoplossing : laten we maar personeel bijvragen, definitief uit te bannen.

Niettemin is er vertrouwen in dit veranderingsproces en het is dan ook om die reden dat de SP de deelbegroting Ambtenarenzaken zal goedkeuren.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter,

vooraleer in te gaan op de vele vragen wil ik even de algemene krachtlijnen schetsen van de begroting Binnenlandse Aangelegenheden. Het gaat over een bedrag van 50 miljard frank waarvan 40 miljard frank voor het Vlaams Gemeentefonds, 4,7 miljard frank voor het Investeringsfonds en het overige voor het Provinciefonds en de bijzondere dotatie.

Aan degenen die gemeend hebben te moeten vaststellen dat er een vertraging in de groei is van het Gemeentefonds en suggereerden dat er geprutst is met de decretale parameters, wat niet het geval is, wil ik het volgende zeggen. De dotatie voor het Vlaams Gemeentefonds werd niet gekoppeld aan de gezondheidsindex. De toepassing van de decretale regels met betrekking tot de jaarlijkse stijging werd integraal gerespecteerd. Het is aan een vertraagde inflatie en aan een wat lagere rente te wijten dat de groei niet zo groot was als kon worden verwacht. De dotatie van het Vlaams Gemeentefonds groeit aan met 2,937 percent. De gezondheidsindex werd niet toegepast omdat men de financiële situatie van de gemeenten op geen enkele wijze wou betrekken bij de discussie over het globaal plan.

De gezondheidsindex werd wel toegepast op het Vlaams Provinciefonds. Wat de groei van dit fonds betreft werden de decretale parameters gerespecteerd. Voor Vlaams-Brabant werd bij wijze van overgangsmaatregel voor 1995 een nieuw artikel toegevoegd met als doel de provincie Vlaams-Brabant in de decretale regeling te integreren zonder de toewijzing van de aandelen van de overige vier provincies te verstoren. Voor 1995 wordt het aandeel voor de provincie Vlaams-Brabant nominatief in het decreet ingeschreven terwijl het globale bedrag dat verdeeld moet worden over de vier overige provincies eveneens afzonderlijk wordt vastgesteld. Het bedrag stemt overeen met dat wat door de federale regering werd vastgelegd. Om de groei te bepalen, wer-

Kelchtermans

den dezelfde parameters toegepast als voor de andere provincies. Concreet voor Vlaams-Brabant is dat 1,875 percent.

Ook het Investeringsfonds kent een groei ten opzichte van het oorspronkelijke bedrag van 1994. Dat is belangrijk want bij de budgetcontrole 1994 was er een inlevering op het vlak van het Investeringsfonds. Het argument was toen, niet helemaal ten onrechte, dat er een belangrijke reserve van 8 miljard frank was opgebouwd. Als uitdrukkelijke voorwaarde hebben wij toen gesteld dat de begrotingsbespreking 1995 zou starten op basis van het oorspronkelijke bedrag van de begroting 1994. Dat is gebeurd en ook hierop zijn de normale parameters van toepassing.

De bijzondere dotaties zijn inderdaad uitdovend. Sommigen vinden dat wij ze moeten integreren in de normale financiering van de gemeenten via het Vlaams Gemeentefonds. Zij werden indertijd opgevat als zijnde van tijdelijke aard als compensatie voor de grote schulddelging van de grote steden die vanzelfsprekend ook een tijdelijk karakter heeft. Er is een argument om de bijzondere dotaties te spreiden over verschillende jaren juist om te vermijden dat in 1998 de gemeenten plots tot de vaststelling zouden komen dat er een belangrijk financieringsluik ontbreekt zonder dat zij daarop hebben kunnen anticiperen.

Mijn administratie stelde mij voor deze post te spreiden tot het jaar 2002. De symboliek van dat getal wordt daarmee nog eens onderstreept. Ik kan hun voorstel onderschrijven. Hetzelfde nominale bedrag kan over een langere periode worden gespreid, wat meteen ook een bijkomende budgettaire ruimte geeft voor de begroting 1995. Ik ontken dit niet. Het hoofdargument was echter een langzame spreiding van deze dotatie. Hetzelfde geldt voor de VFIK en voor deze bijzondere dotatie voor de gemeenten. Wij

wensen te voorkomen dat men op termijn zou gaan redeneren dat dit een structureel iets is dat in de begroting *ad vitam aeternam* moet kunnen worden behouden.

Over de vorming van de lokale ambtenaren heb ik een korte bedenking. Ik meen dat wij ons voor dit belangrijk onderdeel van de CAO, goed hebben georganiseerd in samenwerking met het provinciale vlak. Deze 15 miljoen frank is een aanzet – ik sluit niet uit dat dit bedrag in de toekomst kan worden verhoogd – voor een verhoogde inspanning voor de vorming van onze lokale ambtenaren. Wij verwachten dat de gemeenten, van zodra de systemen operationeel zullen zijn en de implementatie volledig zal zijn, hiervan in grote mate gebruik zullen maken.

Er zijn een aantal vragen gesteld over de grote steden, onder meer over de bijdragen in de pensioenlasten en de bijdragen in de stedelijke schulden. Ik kom terug op de opmerking van de heer Van der Poorten. Ik neem aan dat de gemeenten die altijd een orthodox beleid hebben gevoerd, het als onrechtvaardig blijven ervaren dat er voor de mastodontproblemen telkens oplossingen worden gevonden, maar dat men voor de kleine gemeenten nogal gemakkelijk voorbijgaat aan dezelfde miserie die zij verhoudingsgewijs ook hebben.

Ik kom in dat verband bij de heer Van Hauthem die mij vroeg welke de garanties zijn dat de steden inderdaad orthodoxe financiën behouden. Mijn antwoord is dat er toch een begeleidingscommissie is voor Gent en voor Antwerpen. Vanuit de administratie wordt op de voet gevolgd of de gemaakte afspraken worden nagekomen, ook in verband met het aandeel dat zij zelf jaar na jaar moeten leveren voor de gezondmaking van hun financiën. Tot op heden is dat zo.

Als door de stad Antwerpen voorstellen worden geformuleerd die door onze administratie niet worden

aanvaard stimuleer ik mijn administratie om voet bij stuk te houden en om de oorspronkelijk overeengekomen regels tot het bittere einde te doen respecteren. Anders gaan we terug naar af.

De heer Vermassen heeft een belangrijke opmerking gemaakt over de delging van de pensioenlasten. Dit heeft inderdaad een uitdovend karakter. De einddatum is 1999. Hij heeft een link gelegd naar onze GEKO's en tewerkgestelde werklozen, de contractuelen inbegrepen. Ook de heer Van der Poorten heeft daarover vragen gesteld. Hij vraagt of het zo blijft dat dit statuut alleen bestemd is voor de statutaire vastbenoemden. Hij vraagt wanneer er wat meer flexibiliteit komt in het gemeentelijk personeelsbeleid.

Ik ben voorstander van meer flexibiliteit, los van de bescherming die het personeel van de werkgever krijgt. Er moeten meer zekerheden komen inzake continuïteit. Daarbij moet natuurlijk worden nagedacht over de voeding van de pensioenfondsen door onze lokale besturen. De contractuelen en de tewerkgestelde werklozen betalen daarvoor geen bijdrage aan de RSZ-PP0 en bijgevolg wordt dat fonds nog uitsluitend gevoed door de statutairen, waardoor de bijdragen van de gemeenten zelf telkens verhogen.

Mijnheer de voorzitter, in de korte tijd die mij nog rest zal ik dan nog een paar punctuele antwoorden geven.

Mijnheer Van der Poorten, in verband met de laattijdige doorstorting kan ik u verzekeren dat wij hebben aangedrongen op het op tijd overmaken van federale gelden aan de lokale besturen. Wij zijn ook geen voorstander van v.z.w.'s. Wij hebben aan de lokale besturen een aantal instructies gegeven en de voogdij zal waar nodig optreden.

Wat de inflatie van adviesraden betreft, wil ik wijzen op de gemeentelijke autonomie. Wij willen ons ze-

Kelchtermans

ker niet achter de gemeentelijke autonomie verschuilen. Overigens zijn er maar twee of drie decreten inzake milieu en ruimtelijke ordening die uitdrukkelijk de raadpleging van een adviesraad opleggen. Voor alles en nog wat adviesraden moeten consulteren, lijkt mij overdreven. Ik ben voor participatie, maar ze moet zinvol en efficiënt zijn. Een teveel aan adviezen komt soms ook neer op het organiseren van de tegenstrijdigheden of het uitstellen van beslissingen die moeten worden genomen, wat ook nefast is.

De CAO bevat inderdaad een kwalitatief luik waar te weinig de nadruk op wordt gelegd. Bij het sluiten van de CAO werd gezorgd voor een parallelisme met de andere overheidsadministraties. Ik betwist de fabeltjes die omtrent de financiële gevolgen van deze CAO de ronde doen. Ik erken – maar dit ontsnapt aan mijn voogdijuitoefening – dat de CAO bijkomende repercurssies heeft wanneer een gemeente ook ziekenhuizen en bejaardenhuizen beheert. In het genegocieerde voorstel dat met de gemeenten is overgelegd, werd de globale weerslag in de beginfase op maximaal 2 tot 3 percent geschat. Overigens vind ik dat men niet kan verwachten dat de 308 gemeenten individueel als onderhandelaar kunnen optreden. Daardoor bestaat het gevaar dat de onderhandeling leidt tot 308 verloningssystemen, iets wat al zo dikwijls is aangeklaagd, en waarbij de grote steden zich in het verleden voordelen gingen toekennen die ze zich, gelet op hun financiële mogelijkheden, niet konden permitteren. Het uiteindelijke resultaat is dat meer dan 50 percent van het budget van die steden dan gaat naar verloning om dan daarna aan de alarmbel te gaan trekken bij het Vlaams Gewest. De uniforme regeling genegotieerd met de steden en gemeenten via hun vertegenwoordigers lijkt mij dus zeker een verbetering.

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de minister, ik vind het goed dat gekozen wordt voor een uniforme regeling. Ik betwijfel echter dat de verhoging maar gemiddeld 2 percent zou bedragen. Uit een studie die wij hebben laten maken, blijkt dat een volledige toepassing van de CAO, voor mijn gemeente neerkomt op een verhoging van 4,18 percent. Nochtans waren de wedden van ons personeel gebaseerd op het zogenaamde statuut van Gent, wat dus wil zeggen veel hoger dan normaal. Als we die verhoging moeten toepassen op het OCMW, de ziekenhuizen enzovoort – om al ons personeel op een gelijke manier te kunnen behandelen, wat ook een principe is – dan moeten we toch tegen eind januari weten wat we moeten doen.

Minister T. Kelchtermans : Die 4,18 percent geldt alleen voor de hoogste weddeschalen.

Mevrouw A. De Maght-Aelbrecht : Neen, het gaat om een gemiddelde verhoging van 4,18 percent. De verhogingen bedragen 7 tot 9 percent voor een opsteller en 0,5 percent voor andere werknemers.

Er zijn onderhandelingen aan de gang om de CAO voor een bepaald percentage te verrekenen in de ligdagprijs.

Ik heb problemen met het feit dat men op 1 januari nog niet weet welke beslissing er uiteindelijk moet worden genomen.

Ik begrijp dat u niet persoonlijk verantwoordelijk bent voor deze gang van zaken. Daarom heb ik gevraagd om de behoeder en de begeleider te zijn van de gemeenten in plaats van de voogd, die voortdurend regels oplegt, maar die ook Sinterklaas speelt met de centen van de gemeenten. Uiteindelijk zijn het toch de belastingplichtigen die moeten betalen.

De voorzitter : Mevrouw De Maght,

het was de bedoeling dat u slechts een korte repliek zou geven.

Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Ik wil mevrouw De Maght doen opmerken, hoewel ik weet dat zij het mij kwalijk kan nemen, dat men natuurlijk niet verder kan springen dan zijn stok lang is.

Het uitgangspunt is indicatief en het moet binnen de eigen budgettaire mogelijkheden worden beoordeeld. U hebt trouwens gezegd dat de weddeschalen in uw gemeente reeds zeer hoog lagen. Dat heeft zijn gevolgen voor de huidige financiële toestand. Sommige beslissingen die in het verleden werden genomen, moeten in de toekomst wellicht worden gecorrigeerd.

De heer Van Hauthem heeft vragen gesteld over de richtlijnen met betrekking tot de intercommunales. Ik verwijs naar de studiedag waarop deze krachtlijnen publiek werden gemaakt. Het gaat over een lijst van acht richtlijnen, die ik u met plezier zal overhandigen. Wij zullen hierover nu niet uitwijden, er kan in de commissie nog verder over worden gesproken.

Er kan eventueel een initiatief worden genomen op voorwaarde dat hierover binnen de Vlaamse regering een consensus bestaat. Nadat ook is overleg gepleegd met de Vereniging van Steden en Gemeenten kan in het voorjaar van 1995 wellicht een voorontwerp van decreet worden ingediend. Dit wordt momenteel voorbereid.

Mijnheer Van Hauthem, u hebt een hele reeks vragen gesteld met betrekking tot de pacificatie. U hebt voorbeelden gegeven die niet rechtstreeks tot mijn sector behoren. Inzake de voogdij verwijt u mij niet te zijn opgetreden in de betwisting over het vermoeden van taalkennis. Deze zaak wordt betwist door een raadslid en de Raad van State zal hierover een arrest vellen.

Kelchtermans

Wat ons betreft wordt de wetgeving op het taalgebruik in de faciliteitengemeenten correct toegepast en worden de aanbevelingen via de gouverneur en via de arrondissementcommissaris strikt nageleefd.

Indien er enige betwisting bestaat, wordt de hulp ingeroepen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ik heb de indruk dat deze commissie meestal soepeler optreedt inzake taalbetwistingen dan de administratie Binnenlandse Aangelegenheden.

De heer Vermassen heeft vragen gesteld, die ik reeds gedeeltelijk heb beantwoord.

Wat de intercommunales betreft, heeft de heer Tavernier opgemerkt dat hij liever uitgaat van een algemene beschouwing over de verschillende bestuursniveaus en hun taken. Hij verwijst naar de debatten die dienaangaande in de commissie werden gevoerd en die ik zeker als zinvol beschouw. In de verrijkende discussie over de grote steden en in het bijzonder over het voorbeeldproject Antwerpen werd besproken op welke manier men aan binnengemeentelijke decentralisatie kan doen en welke wettelijke mogelijkheden er ter zake worden geboden. Deze discussie kon weliswaar niet worden afgerond omdat de wetgeving ons ontsnapt. Er werd trouwens ook opgemerkt dat vele problemen die vandaag werden opgeworpen een andere inhoud zullen krijgen zodra in de volgende legislatuur de regionalisering van de Gemeente- en de Provinciewet wordt besproken. Op dat ogenblik zullen wij deze problemen zelf kunnen oplossen.

De vragen van de heer Van Vaerenbergh rond de faciliteitengemeenten heb ik reeds beantwoord. Ik ben het ermee eens dat de afspraken die in Essen werden gemaakt ons zo vlug mogelijk moeten worden medegedeeld opdat wij dienaangaande een standpunt kunnen innemen. Ter zake bestaat er hoe dan ook geen dis-

cussie ; de Vlaamse regering blijft haar medewerking verlenen aan alle initiatieven die het Vlaamse karakter van Vlaams-Brabant versterken.

Mevrouw De Maght, volgens mij werden de begrotingsonderrichtingen door het Vlaamse Gewest in juli 1994 medegedeeld. Ik vermoed dat u het had over de federale richtlijnen. Zo niet, gelieve mij ervan een kopie te bezorgen, zodat ik dit kan laten nagaan.

Mijnheer de voorzitter, tot slot wens ik nog op te merken dat uit de teneur van de betogen telkens kan worden afgeleid dat er veel wordt verwacht van het Vlaamse Gewest, vooral op financieel vlak, en dat de autonomie van de gemeenten – die wordt geprezen – nog moet worden versterkt. Beide elementen moeten echter samenhangend blijven, te meer omdat het Vlaamse Gewest ieder jaar rekening moet houden met de decretale regels ten opzichte van het Gemeentefonds – iedereen weet wie aan de basis hiervan ligt. Deze decretale regels houden een stijgingspercentages in en het is nu reeds voorspelbaar dat zij op termijn de beleidsruimte zullen hypothekeken. Een debat hierover zal in de toekomst wellicht niet kunnen worden vermeden. Ik sta hoe dan ook aan de kant van diegenen die vinden dat tijdens dit debat ook de globale herverdeling van het Gemeentefonds aan bod moet komen. Misschien betekent dit voor sommigen een rem om het debat aan te vangen. Het leidt immers tot een onhoudbare situatie thans te moeten vaststellen dat het debat over het Gemeentefonds reeds is opgenomen alvorens het merendeel van de gemeenten de discussie kunnen aanvatten.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier : Mijnheer de minister, u antwoordde niet op mijn vraag of er richtlijnen werden opgesteld volgens dewelke het algemeen toezicht op de gemeenten passief moet worden opgevat.

Minister T. Kelchtermans : In dat verband werden geen uitdrukkelijke richtlijnen voorgelegd aan de ambtenaren noch aan de gouverneurs. Deze laatste oordelen trouwens zelf daarover.

Er werd alleen aangedrongen op een zekere uniformiteit en gevraagd een gunstig vooroordeel te hebben ten opzichte van de gemeenten. Men moet niet steeds alles en iedereen verdenken. In die zin kan men zeggen dat de gouverneurs het toezicht eerder passief en defensief dan offensief interpreteren en ik ben het eens met een dergelijke ingesteldheid. Het is precies door zich met alles en nog wat bezig te houden dat men betuttelend optreedt. Diegenen die het goed menen mogen ter zake verantwoordelijkheid dragen, tenzij wordt vastgesteld – en daarvoor is het raadslid de eerste aangewezen in de gemeenteraad – dat een aantal regels niet worden gerespecteerd.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

Agalev-Senator Jef Tavernier hield een pleidooi voor een actiever algemeen administratief toezicht door de minister

De heer J. Tavemier : Mijnheer de minister, ik ken het geval van bepaalde benoemingen bij de politie, waarbij de ambtenaren pertinent wisten dat een en ander niet in orde was, maar weigerden op te treden omdat er geen klacht was neergelegd. Welnu, dat gaat volgens mij niet op.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb de drie uiteenzettingen inzake ambtenarenzaken van de heren Pierco, Van der Poorten en Vanlerberghe genoteerd. Het is geen overlapping ; zij vullen elkaar eerder aan.

De heer Pierco sprak onder meer over het assessment. Ik wil allereerst duidelijk maken wat assessment in deze materie betekent. Assessment is potentialiteitevaluatie. Dit betekent dat voor een persoon die vandaag in een bepaalde job functioneert, de vraag kan rijzen of diezelfde persoon ook goed is om op een ander niveau, met andere opdrachten, meer bepaald leidinggevende opdrachten, te functioneren. Inderdaad, het is niet omdat iemand goed is in een taak als tweede of derde man in een bestuur of in een werkring, hij ook de gave heeft om leiding te geven. Leiding geven is iets heel specifiek ; het ligt niet altijd in het verlengde van een reeks andere technische kwaliteiten.

Bij een evaluatie van de prestaties, evalueer ik de kwaliteiten en de attitudes van een persoon ten aanzien van een concrete opdracht. Wanneer de vraag rijst of diezelfde persoon bekwaam zou zijn om een leidinggevende functie te vervullen, dan moet ik zijn potentialiteit gaan inschatten ; moet ik, met andere woorden – en dit is jarenlang zo gebeurd – een beetje met de natte vinger tewerkgaan en eventueel redeneren dat wanneer hij goed werkt ook wel goed leiding zal kunnen geven. In managementtermen is dit echter een

totaal foute redenering. Derhalve meen ik dat wij hieraan moeten verhelpen en het dossier rijker moet worden gestoffeerd. De techniek van de potentialiteitevaluatie moet langzaam maar zeker veld winnen, ook in het veranderingsproces van de Vlaamse administratie.

Ik heb dit alles indertijd zeer bewust niet in het nieuwe statuut opgenomen om de eenvoudige reden dat het mijn overtuiging is dat er no best management bestond. Het management dat ik ontwierp, moest een antwoord geven waarbij de lat net hoog genoeg werd gelegd om de ambitie nog te prikkelen om erover te wippen, maar net laag genoeg om er nog over te kunnen geraken. Het geheel van mijn inzichten in het nieuwe statuut inschrijven, zou een fout zijn geweest want dan zou de lat te hoog hebben gelegen.

Over het nieuwe statuut heb ik altijd gezegd dat het niet het toppunt is van vernieuwing. Het is wel een grote vernieuwing wanneer men weet van waar wij komen. We zijn vanuit een conservatieve organisatie naar een moderne organisatie geëvolueerd, met elementen van zelflerende organisatie. Dit is dus niet de self-learning organisation. Die heb ik bewust niet geschreven.

Dit betekent dat er de volgende jaren nog een continuüm moet worden geschreven, waarbij ik wil verhinderen dat het in de toekomst met al te veel schokken moet gebeuren zoals wij het hebben moeten doen. In 1988 erfden wij een ambtenarenkorps dat nog wordt gedomineerd door het statuut-Camu – met alle respect voor de heer Camu in de jaren dertig – dat nog functioneert conform Camu en al wat er achteraf aan wildgroei is ontstaan naast Camu. Dan is natuurlijk de schok zeer groot.

Goed wetende waar wij naartoe willen, meen ik dat wij, naast het huidige statuut, langzaam maar zeker nieuwe elementen ingang moeten laten vinden die achteraf als een stap voorwaarts kunnen worden opgeno-

men in het statuut, op weg naar de zelflerende organisatie. Dit is dan ook de reden waarom ik tot op heden, niet statutair maar buiten het statuut, een potentialiteitevaluatie heb laten doorgaan.

Een tweede zaak die men zich goed moet realiseren, is dat een assessment ook belangrijk is voor de ambtenaar in kwestie. Wanneer een ambtenaar voor zichzelf een leidinggevende functie in de toekomst weggelegd ziet, dan is het heel leuk wanneer een derde even een analyse maakt van zijn sterke en zwakke punten. Tenslotte is de evaluatie van het functioneren niets anders dan het evalueren van sterke en zwakke punten, waarvoor dan voor de volgende jaren heel specifieke targets kunnen worden geformuleerd. Bijvoorbeeld, volgend jaar gaat u in uw werking, naast bepaalde doeleinden die matematicisch misschien controleerbaar zijn, qua attitude meer aandacht besteden aan een bepaald punt omdat het daar precies fout loopt. Niets is beter dan een dergelijke evaluatie. Dus een potentialiteitevaluatie, een assessment voor iemand die de ambitie heeft om ooit een leidinggevende functie te bekleden, is verrijkend omdat hij een lijst krijgt van zijn sterke en zijn zwakke punten.

De vorming, waarover zo graag wordt gesproken, is het ideale uitgangspunt voor een meer geïndividualiseerde vorming van de ambtenaar in kwestie, indien hij wenst door te groeien. Dit is dus een polyvalent werkinstrument. Het is merkwaardig dat een aantal mensen denken dat dit alleen maar voor een benoeming geldt. Ook dat zijn de ketters en ze dolen nog altijd. Ze hebben er in zekere mate niet veel van begrepen. We moeten daarvan natuurlijk niet versteld staan. Een cultuurverandering die derwijze breed is, krijgt maar stap voor stap gelovigen en volgelingen. Daar is niets aan te doen. Die mensen die u die vraag hebben ingefluisterd, behoren duidelijk niet tot de gelovigen. Ze begrijpen er nog niet te veel van. Ze

Van den Bossche

staren zich blind op de benoeming. Ik zal hen echter troosten. Ze moeten het statuut goed lezen. Het is duidelijk dat op heden rebus sic stantibus, met de huidige vorm van het statuut, dat een assessment en het slagen of het niet slagen, niet de conditio sine qua non is noch kan zijn, gezien de wettelijke teksten. Dat is overduidelijk. De vraag is zelfs overbodig. Lees en begrijp het statuut.

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Uiteraard is een assessment bedoeld om na te gaan wie over leidinggevende capaciteiten beschikt. Ik neem aan dat dit niet alleen zaligmakend is – om in uw terminologie te blijven – en dat daarnaast de beoordeling door andere leidinggevende ambtenaren ook belangrijk is in het geheel van de beoordeling.

Op psychologisch vlak heeft men echter de indruk gewekt dat het assessment doorslaggevend zou zijn bij het bepalen van degenen die zouden geroepen worden om een leidinggevende functie te vervullen. Nu zegt men plots dat dit niet het geval is en dat er nog andere elementen zijn. Nu geeft men zelfs de indruk – ik kan mij evenwel vergissen – dat het assessment een bijkomstig element is geworden, zodanig dat men nog alle kanten uit kan. Waarom heeft men het dan gedaan ? De organisatie daarvan is toch een zware kost geweest. Bovendien heeft men bij een aantal mensen valse verwachtingen, misschien zelfs valse hoop, gecreëerd. Ook rijst de vraag wat er gebeurt met degenen waarvoor uit het assessment duidelijk blijkt dat zij niet direct geschikt zijn om leidinggevende functies waar te nemen. Wat is dan de opdracht van deze mensen ?

Minister L. Van den Bossche : Ik heb daarnet uitgelegd dat het assessment veel breder is en dus niet enkel betrekking heeft op benoemingen.

Ik wil mijn uitleg herhalen. Trouwens, er bestaat daarover literatuur. Men moet nu niet doen alsof ik in het vage een aantal dingen beoefen. Ik beoefen heel specifiek management in grote organisaties. Er bestaat daarover heel wat literatuur en bepaalde zaken zijn min of meer gelijklopend. De betekenis van een assessment, van een evaluatie is nageenoeft overal eenduidig. Dat is dus het uitgangspunt. Men moet het dus niet verengen tot al dan niet benoemen. Dat is de hond van Pavlov. Een benoeming speelt wel mee op een bepaald ogenblik, maar is niet de essentie. Als ik geïntroduceerd heb dat ook ondergeschikten hun leidinggevenden zullen evalueren, dan heeft dat op statutair vlak geen enkele betekenis. In alle bedrijven waar een dergelijke evaluatie werd ingevoerd, getuigen degenen die werden geëvalueerd dat ze zich 's anderendaags niet meer gedragen als de dag ervoor en dat ze zich, in organisatie termen gemeten, beter gedragen dan voorheen. Dat zijn instrumenten in een organisatie die leeft.

Dit gebeurt toevallig op een cruciaal moment, met name de aanstelling van 133 afdelingshoofden. Ik zal daarop dadelijk terugkomen. Ik geef toe dat die twee zaken, in tijd, toevallig dicht bij mekaar liggen en dat het leggen van een correlatie derhalve gemakkelijker en in sterkere mate gebeurt dan op het theoretische vlak moet gebeuren. Ik heb ook niet gezegd dat het helemaal niet meespeelt.

Er was een extern bureau bij betrokken omdat we op intern vlak nog niet over die bekwaamheid beschikken. Ik heb wel onmiddellijk aangekondigd dat we in de toekomst naar gemengde formules moeten gaan, waar externe deskundigen, samen met interne deskundigen assessments en potentialiteits-evaluaties uitvoeren.

Vandaag gebruiken we dus alleen externe deskundigheid, wat eigenlijk een handicap is voor het assessment.

Ik heb vastgesteld dat in grote lijnen iedereen zich er in herkende. De ambtenaren-generaal van de verschillende departementen vertelden mij dat het hen niet verbaasde dat er op bepaalde plaatsen een negatief assessment was. Soms verbaasde het hen als het positief uitviel, maar een negatief assessment kwam zelden onverwacht. Hoewel het van een extern bureau kwam, was het dus in grote lijnen conform de inschatting van de ambtenaren-generaal. Deze zaak is dus breder dan de problematiek die we nu zien. Dit zal meespeelen, maar het is zeker geen absolute voorwaarde. Wij hebben dit gedaan om al de redenen die ik heb aangehaald. Aangezien dit een nieuwigheid was, heeft het wel wat geld gekost, namelijk 27 miljoen frank alles inbegrepen. Volgens mij is het dit geld meer dan waard. Hoe kan men willen dat mensen aan de top van een organisatie werken aan hun vorming, als men slechts bij de gratie gods iets over de situatie te weten komt ? Aangezien ik niet over de gratie gods beschik, moet ik wel een beroep doen op externe deskundigen. Dit is uiteraard duurder, maar ik kan toch moeilijk in het wilde weg aan de verbetering van de top gaan werken. De kosten zullen in de toekomst uiteraard kleiner zijn, omdat we nu op een schaal van 450 personen hebben gewerkt. Die uitdaging zal zich in de volgende jaren niet meer voordoen. In de toekomst zullen dergelijke procedures voor 10, 20 of hooguit 40 personen worden gebruikt. De grote schaal waarop we nu hebben gewerkt, komt voort uit het feit dat dit voor de eerste keer gebeurde en dat we zowel de oude graden 13 en 14 als 15 hebben bekeken. Daarom lag de kostprijs dit keer zo hoog.

Dan kom ik nu bij de aanstelling van 133 afdelingshoofden. Dat is heel eenvoudig. In het statuut staat dat de directeur-generaal in overleg met de secretaris-generaal mensen aanwijst en de functioneel bevoegde minister moet die beslissing bekrachtigen. De procedure verloopt dus vol-

Van den Bossche

ledig op het ambtelijke niveau. Vervolgens komt er een voorstel op de tafel van de verschillende ministers, naargelang hun functionele bevoegdheid. De betrokken minister besluit dan de beslissing al dan niet te bekrachtigen. Als de beslissing niet wordt bekrachtigd, dan ontstaat er een discussie tussen de betrokken minister en de betrokken directeur-generaal en secretaris-generaal. Dat is heel goed mogelijk. Het al dan niet bekrachtigen van de beslissing is immers een politieke daad, waarbij het niet goedkeuren wat meer geladen is. Gezien de wijze waarop we het veranderingsproces gestalte hebben gegeven, kunnen we het ons niet veroorloven om al te veel fouten te maken. Er zullen echter altijd wel fouten zijn. Als we ons in 133 gevallen slechts 13 keer vergissen, dan is dat een aanvaardbaar resultaat. Als we ons maar 7 keer vergissen, dan hebben we een schitterend resultaat. 5 procent vergissingen op een aantal van 133 aanstellingen is een briljant resultaat. Als we ons helemaal niet zouden vergissen, zouden we volmaakt zijn. Dat lijkt mij niet zo eenvoudig. Ik vermoed zelfs dat sommige directeurs-generaal voor bepaalde plaatsen niemand zullen aanwijzen omdat ze vinden dat ze momenteel niemand hebben die aan de voorwaarden voldoet. Ik zou het een teken van volwassenheid vinden als zij die moed hebben. Zij moeten dan immers aan hun achterban gaan vertellen dat geen van hen op dat ogenblik over de vereiste bekwaamheid beschikt. Het vergt moed van een leidinggevend persoon om neen te zeggen tegen zijn mensen en hen dat te laten aanvaarden. Natuurlijk zal men ook buiten het eigen departement gaan kijken. Waarom ook niet? Mobiliteit hoeft niet negatief te zijn. Als iemand bij een dienst weggaat, betekent dat niet dat er iets mis moet zijn. Een goede ambtenaar is iemand die in zijn carrière regelmatig van job of zelfs van departement verandert. Een ingenieur is natuurlijk een bijzonder geval omdat

die heel specialistisch-technisch bezig is. Voor de rest is er geen probleem als iemand van Cultuur naar Onderwijs komt. Waarom zou dat niet kunnen?

Ik herhaal dat een vlotte mutatie ook voor afdelingshoofden mogelijk moet zijn. Het systeem is nog nieuw en zal niet onmiddellijk veel bijval vinden.

Bepaalde sprekers hebben de problematiek inzake het mandaatsysteem besproken. Men mag de lat niet hoger leggen dan wat haalbaar is. Het statuut bevat op dit ogenblik nog geen bepalingen over een mandaatsysteem, evenmin als over de potentialiteitevaluatie.

Collega Van der Poorten heeft opgemerkt dat ik het vrij nieuwe ambtenarenstatuut reeds wil wijzigen. Inderdaad. Het statuut is een dienstig document ter ondersteuning van het management en de toepassing ervan. Indien het statuut het management in de weg staat moet het statuut gewijzigd worden. Recht is een dienende wetenschap: recht is de slaaf, het management is de meester. Deze benadering verschilt fundamenteel van de visie van Camu op het statuut. Camu heeft het recht tot meester gemaakt, het management was de slaaf. Het huidige statuut heeft niet meer dezelfde betekenis als vroeger: het statuut is een dienende techniek.

Inzake duurzaamheid ben ik mijn beloften nagekomen.

Het programma inzake de tweede fase van de begeleidingswerkzaamheden van de externe consultant is vastgelegd. Inzake vorming werden de accenten verlegd en besteedt men aandacht aan de navorming van de top en het middelmanagement.

Een spreker vraagt zich af of de vernieuwingen wel door heel de administratie gedragen worden.

Men mag geen te hoge verwachtingen koesteren. Een onderzoek naar de betrokkenheid van het personeel

door een externe instantie toont aan dat heel wat vernieuwingen door een grote meerderheid van het personeel worden gesteund. Zelfs de basis van de ambtenarenpiramide wijst een vernieuwing niet langer systematisch af, maar koestert een aantal verwachtingen. Ik herhaal dat de ambtenaren, die jarenlang gewoon zijn geweest aan een stabiele omgeving en argwanend reageerden op elke verandering, meer open staan voor veranderingen. Het is wel correct dat de top de veranderingen met meer motivatie tegemoet ziet dan de basis. De regering probeert deze motivatie te laten overslaan naar de 133 afdelingshoofden, zodat de positieve houding ten opzichte van de vernieuwingen ook tot de basis doordringt.

Een andere spreker vraagt zich af op ik niet te snel te werk ga en veranderingen doorvoer voor het plezier.

Ik ben geen voorstander van een rustpauze in de invoering van de vernieuwingen. De achterstand was immers te groot. Reeds in 1988 heb ik gezegd dat de kloof tussen de geleverde diensten van de administratie en de verwachtingen van de bevolking dusdanig groot is dat het openbaar ambt zichzelf vernietigt als de kloof niet snel wordt gedempt. Ik herhaal dat de kloof tot aanvaardbare proporties moet worden herleid.

Ik geef toe dat ik de hervormingen aan een snel tempo doorvoer. Het veranderingsproces in bepaalde banken verloopt trager dan bij de Vlaamse administratie.

Soms vraag ik me ook af of men mij überhaupt nog kan volgen, of ik niet overdrijf. De maatschappelijke noodzaak dwingt me evenwel tot snel ingrijpen en af en toe resulteert dat ongetwijfeld in een zekere mate van kwaliteitsverlies. Een rustpauze inlassen, is er voorlopig echter nog niet bij. Dan zouden de inspanningen teniet worden gedaan door het – verkeerde – gevoel van voila, we hebben de klus geklaard, alles is in orde. Rust bestaat niet in dit geval. De organisatie bereidt zich per-

Van den Bossche

manent voor op de verandering. Dat gebeurt vanzelfsprekend niet tegen de snelheid waarmee wij nu vorderen, want dat houdt niemand 20 jaar vol.

We zijn nu aan de laatste cruciale stappen toe met onder meer de invoering van de evaluatie. Ik veronderstel dat in 1997 een eerste round-up kan worden gemaakt van de resultaten na negen jaar van veranderingen. Het is dan aan de managementsverantwoordelijken om die vaststellingen te evalueren en te vergelijken met de verwachtingen en doelstellingen van de beginfasen. Daarna kunnen ze tijdens een volgende etappe overgaan tot een aanpassing – ten goede en ten kwade – van de bestaande situatie. Ik heb dit al uitgelegd toen ik het had over de definiëring van de tweede fase, over een externe consultant. Ik trok tijd uit om uit te maken waar ik had gefaald, waar de verwezenlijkingen beter waren dan verwacht en wat de volgende stap moest worden. Ik begrijp u wel, maar ik verzeker u ervan dat we geen veranderingen doorvoeren voor de grap.

Proefkonijnen komen er niet echt aan te pas, maar men moet er rekening mee houden dat het overheidsmanagement op zichzelf nog gedeeltelijk in de kinderschoenen staat. Er zijn geen voorbeelden waaraan we het systeem kunnen toetsen. In zekere zin geven wij op een eigen manier gestalte aan dit management.

Al Gore bouwde zijn programma op aan de hand van het boek "Reinventing Government". Het vervolg daarop van de hand van dezelfde auteurs heet "How to reinvent government" en behandelt onder meer tien voorbeelden uit de hele wereld. Vlaanderen hoort daarbij en dat betekent toch dat dit soort bewuste veranderingsprocessen niet zo veelvuldig voorkomt. Van proefkonijnen is hier dus niet echt sprake, omdat er privé-managementstheorieën mee gemoeid zijn, maar vooral omdat we

echt omzichtig te werk zijn gegaan. Het mandaatsysteem, de potentialiteits-evaluatie, enzovoort, schreven we niet in het programma in. We zijn eerder voorlopers, die dan altijd als eerste met resultaten voor de dag kunnen komen, maar die tevens als eerste een voet kunnen breken of ten minste omslaan en een onvoorzien slippertje maken.

Over de statutenwijziging en de afdelingshoofden en stafleden van buiten de eigen administratie had ik het al. Het Nederlandse zelfstandigwordingsproces gaat verder dan wat wij hier voorhouden. Wij voorzien in een delegatiesysteem waarbij bepaalde bevoegdheden worden overgedragen. De Nederlanders neigen nu eerder naar ons systeem.

De heer M. Van der Poorten : Is het niet net omgekeerd ?

Minister L. Van den Bossche : Neen, zeker niet. De verzelfstandiging is gedefinieerd. Op dit moment is de delegatieregeling afgewerkt zoals vooropgesteld. De politieke wereld moet evenwel weten wat zij wil. De rol die ik momenteel in dit veranderingsproces speel, komt in feite niet toe aan een minister. Gezien de historische omstandigheden is het in dit geval wel verdedigbaar en vergeefbaar, maar theoretisch hoort het niet zo. Men moet duidelijk de scheidingslijn trekken tussen wat de taak is van de politieke en de ambtelijke wereld.

Het is duidelijk dat het een mechanisme moet zijn om spanningsopbouw te creëren en ook om op bepaalde momenten in te grijpen. Als het allemaal fout loopt, zal men immers schrijven dat de secretaris-generaal, de directeur-generaal of het afdelingshoofd in de fout zijn gegaan. Dan wordt de politiek verantwoordelijke in kwestie beladen met alle zonden van Israël. De verantwoordelijke zal dus ook moeten kunnen ingrijpen op het essentiële, maar niet op de bijzaken.

In de politiek hebben wij ons ook

veel te lang bezig gehouden met de aanduiding van de kuisvrouwen. Dat leek best leuk – zo konden wij aan dienstbetoon doen – maar het was totaal overbodig. Ik geef wel toe dat er een ander gevaar bestaat. Het principe *aimez les amis* wordt overgedragen van de politieke naar de ambtelijke wereld, en daar moet strikt de hand aan worden gehouden.

Ik ben het eens met collega Van der Poorten wanneer hij stelt dat wij daar mee zullen worden geconfronteerd bij de aanduiding van de afdelingshoofden. Een falen van de aanduiding is in eerste instantie een falen van de interne administratieve gegevens en personen. Wij zullen dus nauwkeurige controle moeten uitoefenen. Wij mogen niet vervallen in het verhaal van de goeden en de slechten. Deze tegenstelling uit de films wordt nu doorgetrokken tot in de maatschappij : wij – de politiek – zijn de slechten, en de ambtenaren zijn de goeden. Mijns inziens dienen wij dergelijk simplisme niet te voeden.

De schoonmaak in de DAB is natuurlijk een betwistbare materie. Ik geef toe, mijnheer Vanlerberghe, dat wij niet in staat zijn een schoonmaakdienst te beheren, ik vind geen ambtenaren die hiervoor in aanmerking komen. Bovendien is het een specifieke sector, die niemand volgt, met alle gevolgen vandien.

De heer J. Ulburghs : Mijnheer de minister, ambtenaren kunnen ook eens poetsen.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Ulburghs, wij verschillen hier duidelijk van mening. U droomt er misschien van een directeur-generaal zijn eigen bureau te zien kuisen, in mijn ogen is zoiets echter verloren tijd. Ik heb deze directeur-generaal nodig voor andere zaken, en iedereen moet worden gebruikt in overeenstemming met zijn kwaliteiten. Een directeur-generaal heeft nu eenmaal andere kwaliteiten dan een kuisvrouw. Let wel, ik heb alle res-

Van den Bossche

pect voor een kuisvrouw, want die is in staat tot activiteiten die ikzelf en de directeurs-generaal niet aankunnen. Bovendien zou het nogal duur zijn om een directeur-generaal voor een dergelijke taak in te zetten.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de minister, ik geef u gelijk. Laat hem thuis de vaat doen !

Minister L. Van den Bossche : Dat zal hij waarschijnlijk moeten doen ook. Wij moeten eerlijk durven toegeven waar wij als administratie falen. Dan stelt zich natuurlijk de vraag of wij ons daar dan bij moeten neerleggen. Ik ga akkoord met de stelling van collega Van der Poorten die vindt dat de overheid een sociale bekommernis moet hebben. Met mijn compromisoplossing inzake de DAB heb ik de twee zaken in rekening willen brengen, maar ik wil de maatschappij wel laten weten waar het te duur uitvalt maar waar ik iets doe omwille van sociale redenen. Daar zal ik dan op beoordeeld worden en kan mijn oplossing als te sociaal wordt verworpen.

Er werd ook gesproken over de kostprijs. Welnu, het betreft inderdaad de optelsom van alle huidige posten. Op deze begrotingspost komt er dus normalerwijze een overschot en bovendien zijn verschuivingen altijd mogelijk.

De heer Vanlerberghe sprak over een aantal goedlopende projecten, onder meer de vorming. De discussie over de kerntaken zal ongetwijfeld zeer boeiend worden. Wanneer wij echter tewerkstelling afstoten, betekent dit niet dat deze jobs verdwijnen, er is slechts een verschuiving naar een ander niveau. Indien een overheid goed wil functioneren, moet ze zich durven beperken tot de kerntaken.

Ik maak evenwel een uitzondering voor het onderwijs. Hoewel dit niet

tot de kerntaken behoort, is gebleken dat het door de overheid goedkoper, sneller en beter wordt georganiseerd dan door om het even welke particuliere onderneming. Er zijn dus zowel sterke als zwakke punten. In een aantal milieus erkent men nu reeds de resultaten van de vele inspanningen en veranderingen. Zo heeft men in de administratie onder meer de notie klant aanvaard. Men begint klantgericht te denken, wat ten opzichte van tien jaar geleden ongetwijfeld een revolutie is. Door de cultuurwijziging en door het feit dat men zelf beroepsbeslissingen kan nemen, is er voor de Vlaamse ambtenaren ongetwijfeld een goede toekomst weggelegd.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer M. Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, wat de veranderingprocessen betreft, ben ik het met de minister eens. De kloof tussen de overheid en de burger kan niet snel genoeg worden overbrugd, maar misschien gebeurt dit tussen de overheid en de ambtenarij te snel.

In verband met de kerntaken vernam ik graag welke houding de minister zal aannemen tegenover instellingen zoals Aquafin en Domus Flandria ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Van der Poorten, ik meen dat dit niet de juiste weg is. Dit geeft mij dan ook een gevoel van bitterheid en droefheid.

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, wat de werktijdverkorting binnen de administratie betreft, zijn er duidelijk een aantal tegenstrijdigheden. De vorige federale minister van Binnenlandse Zaken was namelijk pertinent voor een arbeidsduurverkorting, maar de minister van Ambtenarenzaken van de

Vlaamse Gemeenschap heeft ter zake duidelijk een andere mening.

Mijnheer de minister, ik heb voor u nog een concrete vraag. Wat zijn de plannen van de Vlaamse Gemeenschap inzake de affectatie in de provincie Vlaams-Brabant naar aanleiding van de zeer moeilijke discussies rond personeelsaangelegenheden die de voorbije maanden werden gevoerd bij de splitsing van de huidige provincie Brabant ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik excuseer mij omdat ik inderdaad ben vergeten op die vraag te antwoorden.

De personeelsleden van het provinciaal gouvernement Vlaams-Brabant moeten overgaan naar de toekomstige vestiging in Leuven. Wij hebben dat binnen de administratie echter sociaal gecorrigeerd en besloten wie liever bij Brussel blijft de mogelijkheid daartoe te geven. De administratie bekijkt nader of er tussen personen die in dat geval zijn en andere personeelsleden die liever naar de provinciale dienst in Leuven wensen over te stappen kan worden geruild. Het is geen verplichte mutatieperiode maar de overheveling gebeurt op basis van vrijwilligheid. Wij willen in de mate van het mogelijke en in de mate dat men vrijwilligers vindt de sociale kanten afronden.

Wat het eerste punt betreft, kan ik antwoorden met een wijsheid voor elke dag : indien alle ministers hetzelfde zouden zeggen, zou men met de hele regering, en ook de regeringen onderling, kunnen discussiëren met carbonpapier. Dat ware hoogst vervelend.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(neen)*

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden van deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– ***De vergadering wordt gesloten om
12.35 uur.***

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Cultuur

Vergadering van dinsdag 29 november 1994

Vaste verslaggever : de heer H. Lauwers, secretaris van de commissie

- Vraag om uitleg van de heer 'H. Olaerts aan de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om de leescultuur te bevorderen

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller

Op 19 april 1993 had ik reeds de kans om u over de bevordering van de leescultuur bij jongeren te interpellieren. Onze gedachtenwisseling leidde toen reeds tot een aantal bedenkingen over de leescultuur in het algemeen.

Indertijd beschikten we over geen wetenschappelijk onderzoek om onze vermoedens over een achteruitgang van de leescultuur te staven. Nu de resultaten van het onderzoek naar het lees-, leen- en koopgedrag bekend zijn, worden onze vermoedens bevestigd : "er wordt globaal gezien minder gelezen dan twintig jaar geleden".

Welke concrete conclusies trekt de minister uit het onderzoek naar het lees-, leen- en koopgedrag en zal de minister zijn beleid inzake leesbevordering aanpassen ?

2. Antwoord van de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

Ik dank de heer Olaerts om zijn vraag om uitleg. Deze geeft mij de gelegenheid om zijn beleidsintenties met betrekking tot de leesbevordering nader toe te lichten. Zowat anderhalf jaar geleden wisselden we van gedachten over de leescultuur in het algemeen. Ondertussen zijn er op het terrein zelf reeds heel wat inspanningen geleverd. Uitgangspunt was en is : bestaande goedlopende initiatieven versterken, uitbreiden en ze nog beter coördineren en vastgestelde lacunes opvullen. U hebt intussen zelf kunnen vaststellen wat er allemaal plaats vond op het terrein.

Wat nog ontbrak was een onderzoek naar het "lees-, leen- en koopgedrag van boeken".

Elk beleid moet kunnen steunen op wetenschappelijke gegevens, ook het letteren- en boekenbeleid. Het feit dat we nu sinds kort over recente gegevens in verband met "lees-, leen- en koopgedrag van boeken in Vlaanderen" beschikken is uiteraard waardevol maar wanneer men een dergelijk project opzet, blijkt meteen de nood aan permanent onderzoek. Nu was het 20 jaar geleden dat een vergelijkbaar grootschalig onderzoek plaats had (1972/1973). Het is slechts doorheen meer continu onderzoek dat men duidelijke trends kan aflezen. In Nederland gebeurt dergelijk onderzoek jaarlijks, maar gaat men, om budgettaire redenen, waarschijnlijk naar een frequentie van om de twee jaar.

Het is mijn bedoeling dit ook in Vlaanderen te realiseren. Dit betekent dat een volgend onderzoek moet lopen over de periode van juli 1995 tot juni 1996. Ik ben bereid daar volgend jaar opnieuw een inspanning voor te doen. Bovendien wordt op dit ogenblik in mijn opdracht een ander onderzoek uitgevoerd dat aanvullende gegevens kan verschaffen, met name over het profiel van de bibliotheekgebruiker. De resultaten ervan zijn beschikbaar begin 1995.

Naast dergelijke brede publiekbevraging is meer diepgaand en kwalitatief onderzoek noodzakelijk. Over, bijvoorbeeld : lees(de)motiva of nog, over specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld 55+), over vrijetijdsbesteding en cultuurbeleving. De opdracht daartoe kan van de overheid komen, maar niet alleen van het departement van Cultuur. De specifieke onderzoeksbudgetten zijn daarvoor te beperkt. Ook vanuit Wetenschapsbeleid moet hiervoor belangstelling zijn. Terwijl ook de academische wereld zelf meer aandacht zou moeten opbrengen voor het boek, zowel in onderzoek als in de opleidingen. In communicatiewetenschappen bijvoorbeeld gaat de aandacht te exclusief naar de elektronische en nieuwe media, terwijl het oudste en toch nog meest verspreide medium, het boek, vergeten wordt.

Beleidsintenties voor de toekomst

De terugloop van het lezen moet ons zorgen baren en vraagt een volgehouden actie van de overheid en van alle betrokkenen. De campagne leesbevordering moet dus verder gezet worden, meer geïntensifieerd en meer ingebed in de bestaande structuren.

- a) Ik wil dan ook een "Steunpunt Lezen" oprichten, dit wil zeggen een permanente overlegstructuur met boekenvak, bibliotheken, de media, de departementen cultuur en onderwijs en andere betrokkenen. Ik geef daarbij prioriteit aan :
- een versterking van bestaande goedlopende initiatieven ;
 - een ondersteuning van zorgvuldig gekozen nieuwe projecten ;
 - een betere coördinatie.

De beschikbare middelen wil ik liever hieraan besteden dan aan de oprichting van alweer een nieuw instituut, dat zijn plaats zou innemen naast de reeds bestaande.

b) De investering van de Vlaamse Gemeenschap in de openbare bibliotheken blijkt zonder meer positief. In de periode 1972-1992 is het aantal gebruikers verdubbeld. Op dit ogenblik zijn zelfs meer dan één kwart van de Vlamingen lid van de openbare bibliotheek. Dit beleid zal bijgevolg verder gezet worden. De budgettaire inspanning voor 1995 ligt 10 percent boven die van 1994, een stijging die ruim boven het gemiddelde van de begroting ligt (Cultuur : 4,45 percent ; Vlaamse Gemeenschap totaal : 3,4 percent). Het onderzoek naar het "lees-, leen- en koopgedrag van boeken" bevestigt dat deze inspanning de moeite waard is.

c) De boekhandel blijft een onmisbare schakel in het verwerven van boeken. Ruim 1 op 4 van de particuliere aankoopbeslissingen valt in de boekhandel. Dit sterkt mijn pleidooi voor een goed gespreid net van boekhandels : ook wie buiten Brussel, Antwerpen of Gent woont of werkt, moet bij wijze van spreken op loopafstand een boekhandel kunnen vinden. Eén van de ondersteunende elementen is de vaste boekenprijs. Over het lot hiervan beslist nochtans de federale ministerraad.

d) Opvallend is de terugloop van de boekenverkoop. Dit versterkt de vraag van uitgevers en auteurs naar de invoering van een leenvergoeding. Ik ben en blijf voorstander van een dergelijke vergoeding zoals geadviseerd door de commissie voor het Boek. Wel wil ik absoluut vermijden drempels voor de bibliotheekgebruiker in te bouwen, financiële of psychologische. Bovendien moet het inningssysteem administratief eenvoudig en efficiënt zijn. Het lijkt me dan ook weinig zinvol dat de Vlaamse Gemeenschap enerzijds 1,5 miljard subsidies geeft aan de bibliotheken en anderzijds via een ingewikkeld systeem een relatief beperkt bedrag (vertrekkend van een leenvergoeding van bijvoorbeeld 100 frank per jaar per volwassen lener) van diezelfde bibliotheken zou proberen terug te eisen om een fonds leenvergoedingen te spijzen. Ik verkies dan ook de leenvergoedingen te financieren door een dotatie van de Vlaamse begroting en hoop dit te kunnen realiseren bij de begrotingscontrole begin 1995, indien ik tenminste daartoe de budgettaire ruimte vind. Verder zal ik aan de federale minister van Justitie vragen de bibliotheken vrij te stellen van het auteursrecht. De nieuwe auteurswet maakt dit mogelijk. Voor het Vlaamse boekenvak en voor de auteurs is een leenvergoedingssysteem alleszins interessanter dan een auteursrechtelijk systeem, dat op alle auteurs ongeacht nationaliteit, taal of genre van toepassing is. Een leenvergoeding daarentegen laat toe cultuurpolitieke prioriteiten te bepalen.

e) Op het symposium leesbevordering werd gewezen op de enorme rol die de media kunnen spelen in leesbevorderingscampagnes. Gepleit wordt om binnen bestaande programma's meer aandacht aan lezen te besteden. Momenteel worden de Vlaamse omroepen en de dag- en weekbladders gepolst voor samenwerking.

f) Leesbevordering richt zich tot de hele bevolking. Specifieke acties zijn nochtans nodig voor sommige doelgroepen. Adolescenten bijvoorbeeld, maar ook 55-plussers, leert het onderzoek naar het "lees-, leen- en koopgedrag van boeken". Ondanks meer vrije tijd en meer middelen dan vroeger, wordt er minder gelezen. Dit vraagt nader onderzoek en wellicht specifieke acties. Ook het sociale aspect mag niet worden vergeten : lezen lijkt nog steeds gebonden te zijn aan de sociaal-economische positie. Het beleid moet dan ook bijzondere aandacht hebben voor kansarme bevolkingsgroepen. Het sociaal-cultureel werk en initiatieven van basiseducatie kunnen hier ook een belangrijke rol spelen.

Zoals u kan vaststellen, worden de inspanningen om een algemeen gunstig leesklimaat te creëren, verder gezet. Vanzelfsprekend zal verder onderzoek toelaten mijn beleidsintenties en prioriteiten op dit vlak te verfijnen en eventueel bij te sturen.